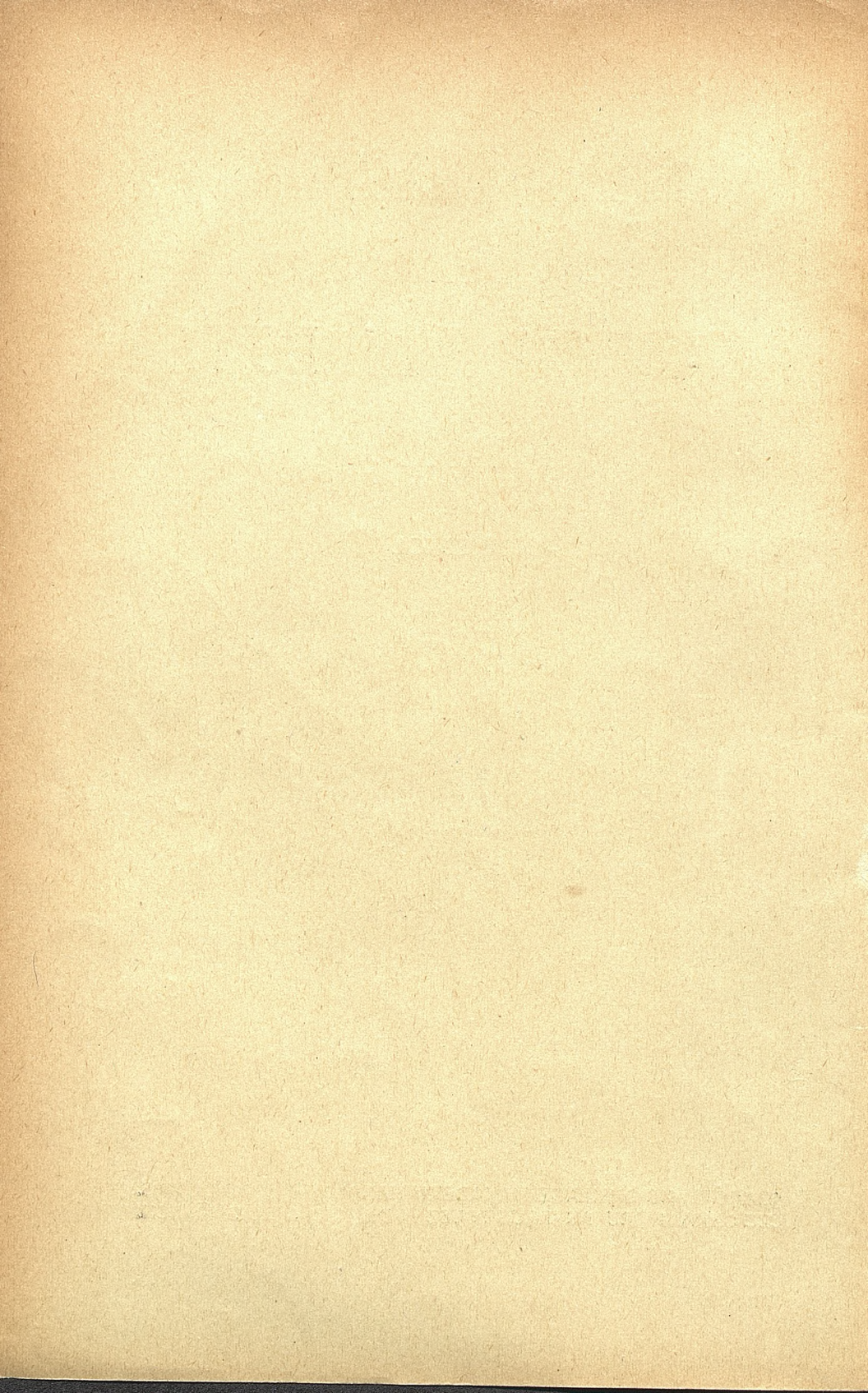

SPRAWOZDANIE
C. K. DYREKCJI
AKADEMII HANDLOWEJ
W KRAKOWIE
ZA ROK SZKOLNY
1918.

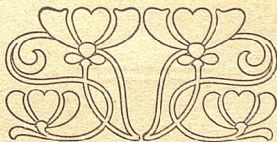
KRAKÓW 1918 NAKŁADEM AKADEMII HANDLOWEJ W KRAKOWIE.
CZCIONKAMI DRUKARNI EUGENIUSZA I Dra KAZIM. KOZIAŃSKICH.

SPRAWOZDANIE
C. K. DYREKCYI
AKADEMII HANDLOWEJ
W KRAKOWIE

ZA ROK SZKOLNY

1918.

KRAKÓW 1918 NAKŁADEM AKADEMII HANDLOWEJ W KRAKOWIE.
CZCIONKAMI Drukarni EUGENIUSZA I Dra KAZIM. KOZIAŃSKICH.

TREŚĆ.

	<i>Str</i>
1. Skład Kuratorii	3
2. Skład grona profesorów	4
3. Zmiany i ruch w gronie profesorów	8
4. Ważniejsze rozporządzenia władz szkolnych	8
5. Zbiory naukowe	9
6. Fizyczne wychowanie i ćwiczenia młodzieży	9
7. Stypendya i zasiłki	11
8. Tabele statystyczne	12
9. Kronika zakładu	16
10. Szkoła a wojna	22
11. Wykaz podręczników na rok szkolny 1918/1919.	26
12. Spis imienny uczniów i uczenie	29
Ogłoszenie dyrektcy o wpisach na rok szkolny 1918/1919.	39

I. Skład Kuratoryi Akademii Handlowej w Krakowie w roku szkolnym 1917/18.

Przewodniczący:

J. E. Dr. Leo Juliusz, c. k. tajny radca, prezydent miasta Krakowa, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, poseł do Rady państwa i na Sejm krajowy i t. d. (Zmarł 21. lutego 1918).

Zastępca przewodniczącego:

Federowicz Jan Kanty, właściciel handlu korzennego i win, prezydent miasta Krakowa, poseł na Sejm krajowy i t. d.

Delegat c. k. Ministerstwa Wyznań i Oświaty:

Dr. Fierich Franciszek Ks., c. k. radca dworu, kaw. ord. żel. kor. III. kl., profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego i t. d.

Delegat Wydziału krajowego:

Zieleniewski Edmund, inżynier, kom. ord. Fr. Józ., dyr. Tow. akc. fabr. maszyn L. Zieleniewskiego, poseł do rady państwa i t. d.

Delegaci Rady miejskiej:

Federowicz J. K., j. w.

Dr. Leo Juliusz, j. w.

Dr. Wasung Władysław, profesor c. k. państw. Szkoły przemysłowej, radca miejski.

Delegaci Krakowskiej Izby handlowej:

Dr. Benis Artur, c. k. radca dworu, kawaler orderu Franciszka Józefa, adwokat krajowy, b. szef biura Izby handlowej i t. d.

Blumenfeld Adolf, b. dyrektor filii Banku hipotecznego, właściciel składu węgla, i t. d.

Epstein Tadeusz, prezydent Izby handlowej i przemysłowej, kaw. ord. ces. Fr. Józ., radca kom. i ces., przemysłowiec i t. d.

Delegaci Kongregacyi kupieckiej:

Jawornicki Józef, właśc. handlu korzennego, radca miejski, i t. d.
Dr. Nieć Władysław, c. k. radca rządu, właściciel handlu wy-
robów wschodnich i t. d.

Dyrektor zakładu:

Kannenberg Józef, j. n.

II. Skład grona profesorów Akademii Handlowej i połączonych z nią szkół i kursów z końcem roku szkolnego 1917/18.

I. C. k. Dyrektor:

1. Kannenberg Józef, c. k. radca rządu, b. dyrektor gimnazjalny, członek komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli wyższych szkół handlowych we Lwowie, uczył j. niem. w Ia, II, III. i IV. AH. (12).

II. Profesorowie i nauczyciele:

2. Dr. nauk techn. Bolland Arnold, c. k. profesor Akademii Handlowej w VIII. r. inżynier-chemik, docent politechniki we Lwowie, zaprzysiężony chemik sądowy i znawca z zakresu towaroznawstwa, gospodarz klasy D I, uczył chemii w II. i III. AH. (4), towaroznawstwa w III. i IV. AH., DI. DII., KAb. a, b, Abs. w ŻI. a, b, c, ŻII. b, c, oraz na kursie wieczornym A (29). Na IV. kursie inwalidów uczył towaroznawstwa w 3. g., na V. kursie inwalidów w 2. g. t. Prowadził ćwiczenia chemiczne i towaroznawcze w III. i IV. AH. i KAb. ab. (8).
3. Ippoldt Juliusz, c. k. radca szkolny, c. k. profesor Akademii Handlowej w VII. r., lektor języka niemieckiego na wszechnicy Jagiellońskiej, zaprzysiężony sądowy znawca pism, członek komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół wydziałowych, zawiad. biblioteki profesorów i uczniów,

Uwaga. Skrócenia AH. = Akademia handlowa 4-klasowa;
D. = męska szkoła dwuklasowa; Ż. = żeńska szkoła dwuklasowa;
U. = Uzupełniająca szkoła handlowa; KAb = kurs abiturjentów;
Abs = kurs absolwentek szkół średnich.

gospodarz kursu Abituryentów i Absolwentek, uczył języka niemieckiego na KAb. ab, i Abs. (8). Na IV. kursie inwalidów udzielał nauki języka niemieckiego w 2. g. tyg.

4. **Korbel Stanisław**, profesor Akademii Handlowej z p. IX. r., lektor stenografii na wsczechnicy Jagiellońskiej, gospodarz kl. ŻIlc, uczył stenografii Iab, II. AH., DII. Abs. ŻIIabc, oraz na kursie wieczornym A (19), kaligrafii w Iab, II. AH. DII. ŻIIabc (7), geografii w ŻIbc, ŻIlc (6). Na IV. i V. kursie inwalidów nauki stenografii 3 g. t.
5. **Lang Maryan**, c. k. profesor gimnazyalny w VIII. r., członek komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli wyższych szkół handlowych we Lwowie, gospodarz klasy DII., uczył geometryi w Iab AH. (4), fizyki w Iab AH. (6), algebry i arytmetyki w Iab., II., III., IV., AH., KAb, ab. Abs. (16), rachunków kupieckich w DI, DII, ŻIa, ŻIIb (15), oraz nauki o zasadach ubezpieczeń na IV. i V. kursie inwalidów t. g. 2.
6. **Dr. pr. Lulek Tomasz**, c. k. profesor Akademii Handlowej, członek komisji egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli wyższych szkół handlowych we Lwowie, znawca sądowy rachunkowości i techniki handlowej, uczył rachunków kupieckich i prawa wekslowego w III. AH. (4), prawa handlowego w IV. AH., KAb. ab, Abs, (6), ekonomii w IV. AH., KAb. ab. Abs. (8).
7. **Dr. fil. Łoziński Paweł**, c. k. egz. zast. naucz. szk. realn., nauczyciel Akademii handlowej z. k.; gospodarz klasy ŻIIa, uczył historii naturalnej w Iab, AH., towaroznawstwa w ŻIIa, (8); geografii w ŻIa, ŻIIab, DI, DII. (12) rachunków kupieckich w Iab AH., ŻIc. ŻIIac (16), higieny w ŻIIab (2).
8. **Nycz Stanisław**, egz. naucz., Akademii handlowej z. k., sądownie zaprzysiężony znawca techniki handlowej, sądowy lustrator stowarzyszeń gospodarczo-zarobkowych, uczył nauki o handlu w ŻIIb i Abs (4), oraz buchalteryi i korespondencyi w ŻIIac (14).
9. **Passakas Mieczysław**, profesor Akademii handlowej z. p. IX. r., gospodarz kl. II. AH., uczył buchalteryi i korespondencyi w II. III. AH., Abs. (16) i nauki o handlu w Iab AH. (4).
10. **Petelenz Ignacy**, c. k. profesor szkoły realnej, pełnił służbę wojskową.
11. **Rongier Paweł**, officier d'Academie, profesor Akademii handlowej z p. VIII. r., lektor języka francuskiego na wszechnicy Jagiellońskiej.
12. **Skalski Witold**, c. k. profesor Akademii handlowej, zaprzysiężony znawca przy c. k. Sądzie kraj. cyw., sądowy lustrator stowarzyszeń gospodarczo-zarobkowych, gospodarz kl. IV. AH., uczył buchalteryi i korespondencyi na KAb. ab (12)

- oraz rachunków w kl. IV. AH. i Abs. (8). Ponadto buchalteryi na kursie wieczornym A. (5), na IV. kursie inwalidów 5. a na V. kursie inwalidów 2 g. t.
13. **Sosnowski Kazimierz**, c. k. profesor Akademii handlowej w VIII. r., kierownik ćwiczeń wojskowych i gimnastycznych uczniów i uczenic, gospodarz kl. III. AH, uczył języka polskiego w kl. Iab. II. III. IV. AH., DII. ŻIab, ŻIIc (25), higieny w kl. ŻIc, ŻIIabc (4), oraz języka polskiego na IV. kursie inwalidów (2).
 14. **Dr. fil. Weigt Herkulan**, c. k. profesor Akademii handlowej w VIII. r., gospodarz kl. Iab. AH., uczył geografii w I ab. II. III. IV. AH. KAb. ab. Abs. (16) i historyi w Iab. II. III. IV. AH. (10).
 16. **Dr. pr. Żabiński Albin**, profesor Akademii handlowej z p. IX. r., zaprzysiężony znawca przy c. k. Sądzie kraj. cyw., uczył buchalteryi i korespondencyi w kl. IV. AH. (5), nauki o handlu na KAb. ab. (4), rachunków kupieckich na KAb. ab (10), oraz na kursie wieczornym A. i IV. kursie inwalidów (8), wykładał wreszcie na kursie wieczornym oficerów C.

III. Nauczyciele kontraktowi:

1. **Callier Oskar**, em. profesor gimn., uczył języka niemieckiego w Ib AH. (4) i języka francuskiego w kl. Iab, II, III, IV, AH. (21).
2. **Dr. fil. Knapczykówna Jadwiga**, egz. naucz., gosp. kl. ŻIb, uczyła języka niemieckiego w kl. ŻIab, ŻIIabc (25).
3. **Oleś Andrzej**, em. naczelnik rachunkowości krakowskiej gazowni miejskiej, stały zaprzysiężony znawca sądowy w sprawach rachunkowości fabrycznej i rolniczej, gospodarz klasy ŻIIb, uczył buchalteryi i korespondencyi DII, ŻIIb. (13) oraz korespondencyi na kursie wieczornym A. (3) i buchalteryi rolniczej na kursie wieczornym B.
4. **Patkiewiczowa Kazimiera**, prow. ochmistrzyni żeńskich oddz.

IV. Nauczyciele pomocniczy.

1. **Balicki Antoni**, c. k. profesor III. gimn., gospodarz kl. ŻIc, uczył języka polskiego w DI, ŻIc, ŻIIab. (12).
2. **Burnatowicz Stanisław**, kierownik szkoły rachunkowości państwowej i buchalteryi, uczył na kursie wieczornym B. buchalteryi w tow. zaliczkowych oraz na kursie inwalidów IV. pisanie na maszynach a na IV. i V. rachunkowości państwowej.
3. **Byczkowski Roman**, urzędnik banku galic. dla handlu i przemysłu, uczył buchalteryi w klasie ŻIbc, i nauki o handlu w ŻIc. (8).

4. **Chachlowski Franciszek**, nauczyciel szkoły wydziałowej, gospodarz kl. UI. uczył języka polskiego w UI. (3) i geografii w UI. UII. i UIII. (4).
5. **Drozd Agenor**, naczelnik rachunkowości oddziału metalowego c. k. Namiestnictwa C. O. K., uczył buchalteryi i korespondencyi w DI. i UII. (10).
6. **Horowitz Jakób**, prokurzysta banku galic. dla handlu i przem., gospodarz kl. ŻIa, uczył buchalteryi w ŻIa, korespondencyi w ŻIabc (12), oraz na kursie wieczornym B. korespondencyi w języku niemieckim.
7. **Dr. Josefert Bruno**, sekretarz Izby handlowej, uczył nauki o handlu w DI, DII, ŻIab, ŻIIc i nauki o ustroju państwa w DII. (13).
8. **Koch Władysław**, c. k. profesor IV. gimn. real., uczył stenografii w DI, KAB, ŻIabc, (10).
9. **Lebedyński Stanisław**, nauczyciel szkoły wydziałowej, uczył kaligrafii w DI, ŻIabc, UI, UII. (11).
10. **Liszkowicz Piotr**, c. k. prof. VI. gimn., uczył na V. kursie inwalidów języka polskiego i nauki o handlu.
11. **Makomacki Romuald**, urzędnik Tow. wzaj. ubezpieczeń, uczył na IV. kursie inwalidów korespondencyi handlowej.
12. **Masłowski Kazimierz**, technik, uczył stenografii niemieckiej na kursie wieczornym B.
13. **Pompa Edward**, prokurzysta banku galic. dla handlu i przemysłu, uczył rachunków kupieckich w II. AH. i ŻIb, oraz nauki o handlu w II. AH. i ŻIIa. (11).
14. **Dr. Schmidt Emil**, dyrektor banku oszczędnościowego, uczył nauki o handlu na kursie wieczornym A. (2)
15. **Szaflarski Józef**, c. k. profesor III. gimn., uczył języka niemieckiego w DI. DII i ŻIc. (17).
16. **Wacięga Henryk**, dyrektor szkoły wydziałowej, gospodarz kl. UII., uczył rachunków kupieckich w UI. UII. i UIII. (6).
17. **Dr. pr. Zarzycki Edward**, dyrektor kraj. szkoły kupieckiej, c. i k. nadporucznik, przydzielony do tut. zakładu, uczył na V. kursie inwalidów buchalteryi, korespondencyi i rachunków kupieckich. (12).
18. **Zbrożkówna Jadwiga**, pryw. naucz., udzielała nauki śpiewu we wszystkich klasach ŻSH.
19. **Zimowski Kazimierz**, nauczyciel szkoły wydziałowej, gospodarz kl. UIII., uczył buchalteryi i korespondencyi w UIII. (4).
20. Naukę pisania na maszynach pobierali uczniowie i uczennice AH. DSH. ŻSH. Abs. i K. Inw. w firmie **L. Aksman**.

V. Służba zakładu.

Tercyan: Rusin Szymon.

Pomocnicy tercyana: Rusin Franciszek, Koltun Franciszek i Bone-rowa Tekla (dla ŻSH.)

III. Zmiany i ruch w gronie nauczycielskiem.

RSK. reskr. z 11. lipca 1917 L. 1265|V przedłużyła prof. Dr. Pawłowi Łozińskiemu urlop na rok szkolny 1917|18 celem umożliwienia mu pełnienia obowiązków nauczycielskich w tutej zakładzie.

RSK. reskr. z 25. lipca 1917 L. 1264|V powołała przydzielonego do tutejszego zakładu prof. Dr. Zygmunta Tarlińskiego z powrotem do pełnienia służby w c. k. szkole realnej w Tarnowie i reskr. z 24. sierpnia 1917 L. 1584|V udzieliła mu urlopu dla poratowania zdrowia.

Od służby w pospolitem ruszeniu na nieokreślony przeciąg czasu zwolniło c. k. Min. Obrony kraj. reskr. z 12. września 1917 E.G.|I. Nr. 35811 tut. prof. Dr. Bollanda Arnolda, Ippoldta Juliusza, Langa Maryana i Skalskiego Witołda a reskr. z 31. grudnia 1917 E.G.|V Nr. 898 prof. Korbla Stanisława, Nycza Stanisława i Dr. Żabińskiego Albina.

Nie pełnili służby nauczycielskiej w roku szkolnym 1917|18 prof. Paweł Rongier, przebywający w dalszym ciągu w Szwajcarii oraz prof. Petelenz Ignacy pełniący służbę wojskową,

Z grona nauczycieli pomocniczych ustąpili pp. prof. Leonhardt Stanisław, prof. Dr. Ziemnowicz Mieczysław i Walewski Bolesław.

IV. Ważniejsze rozporządzenia władz szk.

1. Min. W. i O. z 5. lipca 1917 L. 22247 przyznaje uczniom AH., DSH. i KAb., wstępującym do służby wojskowej w roku szkolnym 1917|18 lub z niej powracającym te same ulgi, które przyznano na rok szkolny 1916|17.

2. Min. W. i O. 6. lipca 1917 L. 4902|16 postanawia po myśli ces. rozp. z 27|6 1850, że od kierowników jednorocznych kursów handlowych należy wymagać co najmniej egzaminu z grupy I. dla nauczycieli dwuklasowych szkół handlowych, można natomiast w szkołach wydziałowych wprowadzać jednoroczne kursy z zakresu nauk handlowych po myśli reskr. min. z 10|4 1885 i 26|6 1903.

3. RSK. z 2. sierpnia 1917 L. 17017|4 poleca urządzać nabożeństwa żałobne za duszę ś. p. Cesarza Franciszka Józefa I. w dniu 21. listopada, znosząc równocześnie także nabożeństwa za duszę ś. p. Cesarza Ferdynanda.

4. Min. W. i O. z 29. sierpnia 1917 L. 29403 wprowadza pragmatykę służbową dla nauczycieli szkół średnich.

5. Min. W. i O. z 26. listopada 1917. L. 25932|XX. zezwala na wypłatę kwartalną dodatków aktywalnych nauczycieli szkół średnich.

6. Min. W. i O. z 4. stycznia 1918 L. 368|X. a. przyznaje uczniom urodz. w r. 1900 w razie powołania ich do służby wojskowej te same ulgi, które były poprzednio przyznane rocznikom starszym.

7. RSK. z 9. lutego 1918 L. 56|pr. w sprawie uspakajania uczniów i wstrzymywania ich od demonstracji ulicznych.

8. RSK. z 5 marca 1918 L. 1542|IV zezwala uczniom, powracającym czasowo z wojska i poddającym się egzaminom rocznym w razie ujemnego wyniku, na ponowne składanie egzaminów ze wszystkich jednak przedmiotów. Uczniów powołanych do służby wojskowej należy w dalszym ciągu nauki traktować jako prywatystów.

9. Min. W. i O. z 28. lutego 1918 L. 6474|XIX zezwoliło na podwyższenie opłat szkolnych w tutejszym zakładzie na lata szkolne 1918|19 do 1920|21.

10. Min. W. i O. z 5. marca 1918 L. 7921|XIX wydaje zarządzenia w sprawie nauczania korespondencji handlowej w szkołach dwuklasowych.

11. RSK. z 10. maja 1918 L. 202|pr. zarządza ze względu na trudności aprowizacyjne zakończenie roku szkolnego w dniu 15. czerwca 1918.

V. Zbiory naukowe.

W roku szkolnym 1917|18 były zbiory i pracownice również zamknięte, to też stan ich nie różni się pod względem ilościowym niczem od stanu z końca roku szkolnego 1914. W roku szkolnym 1917|18 zakupiono do biblioteki nauczycielskiej 149 dzieł w 176 tomach.

VI. Fizyczne wychowanie młodzieży.

System wychowania cielesnego w tutejszej szkole określono już w poprzednich sprawozdaniach, to też obecnie poprzestaje dyrekcyja na podaniu krótkiego wykazu.

Uczniowie AH. dzielili się na dwa zastępy, trzeci zaś zastęp tworzyli uczniowie DSH.; zastępy te odbywały raz w tygodniu

trzygodzinne ćwiczenia na Błoniach, torze wyścigowym, w parku Dr. Jordana, Krzemionkach, Sikorniku lub innych dogodnych miejscach. Treścią tych ćwiczeń były przedewszystkiem ruchy naturalne, gry, zabawy, rozwój płuc, ćwiczenia wojskowe, na drugim zaś miejscu stały ruchy sztuczne na przyrządach, niekiedy tylko w porze dżdżystej w pawilonie parkowym lub w pawilonie młodzieży rękodzielniczej na Błoniach uprawiane. Sali gimnastycznej nie używano zupełnie, mimo to ćwiczenia te odbywały się systematycznie i obowiązkowo z wyjątkiem bardzo niekorzystnego stanu powietrza. Udział uczniów wynosił przeciętnie 80%.¹ Zupełnie analogicznie odbywały się fizyczne ćwiczenia uczenic ŻSH. z tą różnicą, że udział w nich był dobrowolny, wpisało się na nie około 60% panienek, rzeczywiście zaś brało udział 25%.

W grudniu odbyły się kilka razy ćwiczenia w jeździe na nartach i saneczkach na Sikorniku i w lesie Bielańskim; tej ostatniej jazdy zażywały także w znacznej liczbie i panienki.

Ważnem uzupełnieniem ćwiczeń fizycznych były wycieczki. Pomijając pomniejsze, półdniowe, w bliższe okolice miasta urządzane, a nawet i jednodniowe, z ćwiczeniami taktycznymi i marszami w kolumnach przy muzyce i śpiewie łączone, wymienić wypadnie dwie wielkie trzydniowe wycieczki do Królestwa Polskiego. Drogą przez Słomniki przemaszerowało na wspaniały obchód Kościuszkowski do Racławic 30 uczniów, gdzie powitali ich młodzież szkół z powiatu Miechowskiego i Komitet obchodu. Goście krakowscy wzięli udział w olbrzymim pochodzie, z pieśnią na ustach i w podniosłym nastroju zwiedzili pole bitwy, kopiec pamiątkowy, las kosynierów i własnymi stopami przemierzili spory szmat ziemi Miechowskiej i Proszowskiej, pola świeżych walk z roku 1914/15, zetknęli się z dworem i chałupą, naczytali się w księdze przyrody. Do Ojcowa szło przeszło 30 studentów przez śliczny wąwóz Bętkowski i dolinę Sąspowską, drugiego dnia byli na jarmarku w Skale, zwiedzili Grodzisko, zamek w Pieskowej Skale i w Ojcowie, w trzecim górę Chełmową, grotę Łokietka i dolinę Prądnika, wrócili do Krakowa, spędziwszy całe trzy dni wśród prawdziwych cudów natury.

Uczenice miały całodniowe wycieczki w bliższe okolice, jak Mogiła Wandy, Bielany, Skała Kmity; ogółem młodzież męska odbyła w b. r. szk. 15, żeńska 14 wycieczek, przy urządzeniu których prof. K. Sosnowskiemu byli pomocni profesorowie: Callier, Balicki, Dr. Weigt, Korbel, Lang, Oleś, Dr. Łoziński.

Wycieczkowe Kasy oszczędności funkcjonowały w b. r. szk. nie tylko w męskiej, ale i w żeńskiej szkole, to też stan wkładek wzrósł do pokażnej kwoty 3212 K, z której na rok następny pozostało 890 K.

VII. Stypendya i zasiłki.

Stypendya pobierali: Stolarzówna Józefa z ŻIc z nadwyżek karnych 200 K (c. k. Min. Skarbu z 27/8 1917 L. 79500). Kaucka Karolina z ŻIc, z nadwyżek karnych 200 K (c. k. Min. Skarb. z 11/1 1918 L. 116526/17), Ziembowicz Stanisław z KAb., z fund. famil. W. Czaykowskiego 400 K. (Wydz. Kraj. z 21/2 1918 L. 13038). Dąbski Ludwik z KAb, z fund. A. Zalchockiego 252 K. (Wydz. Kraj. z 14/3 1918 L. 20369).

Jednorazowe zasiłki otrzymali: Z bractwa miłosierdzia w Krakowie: uczniowie Wójcik Stanisław z Ib i Matlak Tadeusz z II. AH. razem 90 K. Z Wydziału Krajowego z Fundacyi Leopoldyny Horodeńskiej 900 K: Albina Dynowska z ŻIa.

Na jednorazowe zasiłki uczniów do dyspozycyi dyrekcji przyznał Wydział Krajowy reskr. z 20/11 1917 L. 153032 kwotę 2000 K, a dla uczczenia obchodu Kościuszkowskiego przeznaczyła dyrekcya z własnych fundusów na ten sam cel kwotę 450 K. Z uzyskanej w ten sposób kwoty 2.450 K otrzymali zasiłki: z IV. kursu AH. Mikołajczyk Ignacy; z III. AH. Hirsch Ignacy, Glücksmann Bernard, Kaczmarczyk Karol, Rauch Maksymilian, Schaschek Wiktor, z II. AH. Albiński Edward, Lupa Stanisław, Matlak Tadeusz, Stankiewicz Antoni, z I. AH. Kotarba Ernest, Opidowicz Henryk, Pawłowski Władysław, Piwowarczyk Stefan, Popczyński Mieczysław, Rodziński Ludwik, Rożdżeński Józef, Skalski Tadeusz, Wójcik Stanisław, Zajączkowski Ludwik, Zieliński Kazimierz, z DII. Franczak Wilhelm, Gąsior Władysław, Kaczmarczyk Bronisław, Przybyło Stanisław, Ruggiero Adam, Zatora Leon, z DI. Gawęł Michał, Kopczyński Kazimierz, Kossek Józef, Kowalczyk Józef.

VIII. Tabele

	Akademia Handl.						Dwuklasowa męska			Dwuklasowa żeńska						
	Ia	Ib	II	III	IV	Razem	I	II	Razem	Ia	Ib	Ic	IIa	IIb	IIc	Razem
I. Liczba uczniów wzgl. uczenie:																
Przyjęto z pocz. r. szk. 1917/18	32	31	20	22	10	115	52	21	73	56	51	56	47	38	42	290
Przyjęto w ciągu r. szk. 1917/18	6	4	4	4	1	19	6	4	10	2	8	2	—	—	—	12
Razem	38	35	24	26	11	134	58	25	83	58	59	58	47	38	42	302
Z tych było:																
a) tut. z promocyą	—	—	23	26	11	60	—	24	24	—	—	—	47	36	42	125
b) obcych z prom.	36	30	—	—	—	66	56	1	57	58	59	57	—	2	—	176
c) repetentów	2	5	1	—	—	8	2	—	2	—	—	1	—	—	—	1
Razem	38	35	24	26	11	134	58	25	83	58	59	58	47	38	42	302
W tem mężczyzn	38	35	24	26	11	134	58	25	83	—	—	—	—	—	—	—
„ kobiet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58	59	58	47	38	42	302
W ciągu r. szk. 1917/18 wystąpiło	7	4	—	—	—	11	15	—	15	2	7	5	1	—	3	18
W ciągu r. s. po- wołano do służby wojskowej	2	2	2	1	—	7	5	2	7	—	—	—	—	—	—	—
Z końcem r. szk. pozostało																
a) mianowicie:																
a) prywat.	8	7	4	2	1	22	3	1	4	1	5	2	2	—	—	10
b) „ wojsk.	1	—	5	11	5	22	3	6	9	—	—	—	—	—	—	—
Razem	9	7	9	13	6	44	6	7	13	1	5	2	2	—	—	10
c) publ.	20	22	13	12	5	72	32	16	48	55	47	51	44	38	39	274
d) „ wojsk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	20	22	13	12	5	72	32	16	48	55	47	51	44	38	39	274
II. Według miejsca urodzenia było:																
Z Krakowa	15	10	9	7	3	44	25	12	37	34	25	28	19	17	24	147
Z Galicyi	4	12	4	4	2	26	5	4	9	19	21	21	23	21	14	119
Z innych prowincyi Austrii	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	1	—	—	2
Z Król. Polskiego	1	—	—	1	—	2	1	—	1	—	1	2	1	—	1	5
Z Ks. Poznańskiego	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Z innych państw	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	20	22	13	12	5	72	32	16	48	55	47	51	44	38	39	274
III. Według wyzna- nia było:																
Rzymsko-katol.	11	15	5	7	2	40	22	13	35	44	36	46	33	28	31	218
Grecko-katol.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ewangelickiego	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mojżeszowego	8	7	8	5	3	31	10	3	13	11	11	5	11	10	8	56
Razem	20	22	13	12	5	72	32	16	48	55	47	51	44	38	39	274

statystyczne.

Kurs Abiturientów			Kurs abs.	Uzupelniająca Szkoła Handl.				Kursy wieczorne dla dorosłych				Kursy dla inwalidów woj.				Razem
A	B	Razem		I	II	III	Razem	A	B	C	Razem	IV	przyg.	V	Razem	
56	57	113	63	19	22	4	45	59	30	17	106	38	15	31	84	889
7	6	13	2	—	—	—	—	2	—	—	2	2	9	3	14	72
63	63	126	65	19	22	4	45	61	30	17	108	40	24	34	98	961
—	—	—	—	—	7	4	11	—	—	—	—	—	—	—	—	220
59	63	122	65	19	15	—	34	61	30	17	108	40	24	34	98	726
4	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
63	63	126	65	19	22	4	45	61	30	17	108	40	24	34	98	961
63	63	126	—	19	22	4	45	31	—	17	48	40	24	34	98	534
—	—	—	65	—	—	—	—	30	30	—	60	—	—	—	—	427
17	14	31	4	6	2	1	9	17	12	5	34	6	11	7	24	146
1	1	2	—	—	5	2	7	—	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67
31	31	62	61	13	15	1	29	38	18	—	56	—	—	—	—	602
14	17	31	—	—	—	—	—	6	—	12	18	34	13	27	74	123
45	48	93	61	13	15	1	29	44	18	12	74	34	13	27	74	725
7	10	17	19	5	5	—	10	16	16	7	39	3	2	5	10	323
28	33	61	33	8	10	1	19	20	1	5	26	28	11	21	60	353
4	1	5	3	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	12
6	2	8	5	—	—	—	—	6	1	—	7	2	—	1	3	31
—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	1	1	1	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	1	4
45	48	93	61	13	15	1	29	44	18	12	74	34	13	27	74	725
41	47	88	54	13	15	1	29	43	14	8	65	28	11	22	61	590
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	2	8	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
4	1	5	7	—	—	—	—	1	4	4	9	1	1	3	5	126
45	48	93	61	13	15	1	29	44	18	12	74	34	13	27	74	725

	Akademia Handl.						Dwuklasowa męska			Dwuklasowa żeńska						
	Ia	Ib	II	III	IV	Razem	I	II	Razem	Ia	Ib	Ic	IIa	IIb	IIc	Razem
IV. Według języka ojczystego było:																
Polaków	20	22	13	12	5	72	32	16	48	55	47	51	44	38	39	274
Rusinów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Czechów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	20	22	13	12	5	72	32	16	48	55	47	51	44	38	39	274
V. Według miejsca zamieszkania rodzic. było:																
Z Krakowa	18	16	12	11	4	61	29	13	42	47	36	42	36	28	29	218
Z Galicji	2	6	1	—	1	10	3	3	6	8	9	8	8	10	8	51
Z Król. Polskiego	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	2	1	—	—	—	3
Z innych państw	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Razem	20	22	13	12	5	72	32	16	48	55	47	51	44	38	39	274
VI. Według wieku było:																
Urodz. w r. 1903	1	2	—	—	—	3	4	—	4	5	5	3	—	—	—	13
" " " 1902	4	1	4	—	—	9	11	4	15	17	11	11	7	5	2	53
" " " 1901	8	12	2	2	—	24	11	5	16	19	18	18	9	14	11	89
" " " 1900	5	3	6	3	2	19	2	4	6	10	8	7	14	12	10	61
" " " 1899	1	3	1	4	2	11	3	2	5	1	4	6	7	2	6	26
" " " 1898	1	1	—	2	—	4	1	—	1	1	—	4	3	2	8	18
" " " 1897	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	2	1	1	8
" " " 1896	—	—	—	1	1	2	—	1	1	—	—	1	1	1	1	4
" " " 1895	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
" " " 1894	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " 1893	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " 1892	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " 1991	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " 1890	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " 1889	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " 1888	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " 1887	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " 1886	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " 1885	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " 1884	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " 1883	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " 1882	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" " " 1879—1866	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	20	22	13	12	5	72	32	16	48	55	47	51	44	38	39	274
VII. Klasyfikacja :																
a) z powoł. do służby woj. otrzymali promoc.	1	2	1	—	—	4	2	1	3	—	—	—	—	—	—	—
nie otrzymali promoc.	1	—	1	1	—	3	3	1	4	—	—	—	—	—	—	—
b) z końcem r. s. 1917/18 otrzym. stop. cel.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	9	1	5	19
" " I	10	11	6	10	5	42	15	8	23	47	43	42	33	36	32	233
" " II	2	4	1	1	—	8	4	—	4	—	—	2	—	—	—	2
" " III	1	1	2	—	—	4	3	—	3	—	—	2	—	—	—	2
Przez. do egz. popr.	6	6	3	1	—	16	10	8	18	6	3	4	2	1	2	18
Przez. do egz. uzup.	1	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Razem	20	22	13	12	5	72	32	16	48	55	47	51	44	38	39	274
Złożyło egz. pryw.	—	—	1	1	1	3	1	3	4	—	5	—	—	—	—	5
Przez. do egz. popr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2
Nie zgłosili się do egz.	9	7	8	12	5	41	5	4	9	—	—	1	2	—	—	3
Razem	9	7	9	13	6	44	6	7	13	1	5	2	2	—	—	10

Kurs Abiturientów			Kurs Abs.	Uzupełniająca Szkoła Handl.				Kursy wieczorne dla dorosłych				Kursy dla inwalidów woj.			Razem
A	B	Razem		I	II	III	Razem	A	B	C	Razem	IV	przyg.	V	
45	48	93	61	13	15	1	29	43	18	12	73	29	12	25	716
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	2	8
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1
45	48	93	61	13	15	1	29	44	18	12	74	34	13	27	725
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	6	6	—	12	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	6	9	1	16	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	13	15	1	29	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	23
—	—	—	—	4	2	—	6	—	—	—	—	—	—	—	83
—	—	—	—	1	8	—	9	—	—	—	—	—	—	—	139
—	—	—	—	1	4	5	10	3	3	—	6	—	—	—	103
7	7	14	10	1	—	—	1	3	4	—	7	3	—	2	79
6	2	8	15	—	—	—	—	7	4	—	11	2	—	5	64
7	2	9	17	—	—	—	—	3	4	3	10	5	4	3	56
8	8	16	9	—	—	—	—	1	3	2	6	5	1	2	8
6	3	9	2	—	—	—	—	2	—	4	6	1	—	2	3
1	3	4	1	—	—	—	—	3	—	1	4	5	1	2	8
3	2	5	1	—	—	—	—	2	—	1	2	1	—	2	3
3	5	7	4	—	—	—	—	3	—	1	4	1	1	—	2
3	1	4	—	—	—	—	—	4	—	—	4	3	1	1	5
1	3	4	—	—	—	—	—	1	—	—	1	3	2	3	8
1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	2	6
—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3
—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3	—	—	—	3
—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	4
—	1	1	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	2
—	1	1	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	3
—	2	2	—	—	—	—	—	3	—	—	3	1	1	1	3
45	48	93	61	13	15	1	29	44	18	12	74	34	13	27	725
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	1	2	—	—	5	2	7	—	—	—	—	—	—	—	16
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
6	6	12	4	4	1	—	5	11	1	5	17	—	—	—	57
31	39	70	45	7	12	1	20	25	9	6	40	31	11	—	515
4	—	4	1	1	1	—	2	1	—	—	1	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9
—	—	—	—	1	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	54
4	3	8	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20
45	48	93	61	13	15	1	29	37*	10*	11*	58*	31*	11*	—	677
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67

*Uwaga. Nie zgłosiło się do egzaminu końcowego z K. W. A.: 7 B: 8, C: 1, —16, z K. Inw. IV: 3, z K. przyg.: 2 = 5. K. Inw. V. przystąpi do egzaminu we wrześniu 1918 r. = 27. Razem wszystkich 48.

IX. Kronika zakładu.

I.

Nowy rok szkolny 1917/18 rozpoczęto i ukończono w takich samych warunkach jak i poprzednie trzy lata, a więc w wynajętych, nie odpowiednich lokalach, bez możności korzystania z bogatych zbiorów i pracowni własnych.

W r. s. 1917/18 mieściły się: a) w lokalu przy ul. Szewskiej l. 4.: dyrekcyja akademii, oraz w godzinach przedpołudniowych klasy Ia, Ib, II i IIIAH., w godzinach popołudniowych klasy I. i II. męskiej szkoły dwuklasowej i I. Uzupełniającej szkoły, w godzinach wieczornych kursy wieczorne dla dorosłych, (razem 9 oddziałów).

b) w lokalu przy ul. Szewskiej l. 9. w godzinach porannych Kurs Abiturjentów A, kurs IV. AH. i kurs Inwalidów, w godzinach popołudniowych Kurs Abiturjentów B, i kl. II. i III. szkoły uzupełniającej; (razem 6 oddziałów).

c) w lokalu w Rynku głównym l. 35. (Pałac Spiski) umieszczono w godzinach popołudniowych tylko wszystkie 6 klas szkoły żeńskiej dwuklasowej, kurs Absolwentek i I. kl. żeńskiej akademii handlowej; (razem 8 oddziałów).

d) naukę pisania na maszynach pobierały uczennice i uczniowie w lokalu Firmy Aksmann przy ul. Jagiellońskiej l. 7.

e) ćwiczenia w pracowni chemicznej i towaroznawczej odbywały się w pryw. pracowni prof. Dr. Bollanda przy ul. Siemiradzkiego l. 15.

Ze względu na szczupłość lokalów i znaczną ilość oddziałów, tak męskich jak i żeńskich, odbywała się nauka tylko jednorazowo rano wzgl. popołudniu w 45-minutowych godzinach nauki.

Mimo tych wszystkich trudności i przeszkód frekwencya uczniów i uczenic stale się zwiększa, zwiększa się jednak zarazem i praca profesorów, którzy w najgorszych warunkach od rana do późnego wieczora trwają na swych stanowiskach owiani duchem prawdziwie obywatelskiego poświęcenia swych sił dla dobra powierzonej im młodzieży. Przed wojną wynosiła najwyższa liczba wpisanych uczniów i uczenic 856, w obecnym r. s. 1918 przyjęła dyrekcyja do różnych szkół i kursów z akademią połączonych razem osób 961 oraz do I. klasy żeńskiej akademii handlowej 51, czyli razem 1.012 osób. Jeżeli się zważy, że grono stałych profesorów zmniejszyło się w ciągu trwania wojny, cyfry te w zestawieniu z warunkami, wśród jakich zakład istnieje, przemawiają tak wymownie, że bliższych objaśnień dyrekcyja dawać chyba nie potrzebuje.

W r. s. 1917/18 odprawiono w kościele OO. Kapucynów

nabożeństwa: wstępne 6. września, końcowe 15. czerwca; z okazji imienin Cesarza i Cesarzowej 3. listopada i 27. kwietnia i 9. maja, patryotyczne: 15. października w 100-letnią rocznicę zgonu Kościuszki, 8. listopada z okazji złożenia hołdu Radzie Regencyjnej w Warszawie, 29. listopada i 3. maja: nabożeństwa żałobne za duszę ś. p. Cesarza Franciszka Józefa I. 21. listopada, ś. p. Cesarzowej Elżbiety 19. listopada, ś. p. prezydenta Dr. Juliusza Leo, prezesa Kuratoryi Akademii 6. marca, za poległych na polu walki tut. uczniów i absolwentów 14. czerwca.

Rekollekcyje wielkanocne dla uczenic zakładu odbyły się od 25. do 27. lutego, dla uczniów od 11. do 14. marca 1918. Przez trzy miesiące od 15X. do 20XII. odbywały się dla uczenic zakładu niedzielne nauki, które wygłaszał Ks. W. Staich.

Skutkiem zarządzenia Rady Sz. Kraj. zostały tegoroczne ferye Bożego Narodzenia przedłużone do 13. stycznia 1918, a zakończenie roku szkolnego zostało przyspieszone na dzień 15. czerwca 1918.

Z powodu zarządzeń odnoszących się do wcześniejszego zamknięcia bram, kończono naukę w oddziałach, pobierających ją popołudniu, przez pewien czas nieco wcześniej.

Na prośbę prezydium miasta i Komitetu zezwoliła dyrekcyja starszym uczniom wziąć udział w straży obywatelskiej, utworzonej w miesiącu lutym na krótki czas potrzeby. 34 uczniów akademii i szkoły dwuklasowej, nie licząc słuchaczy kursu abiturjentów umiało pogodzić obowiązki szkolne z obowiązkami obywatelskimi, tak, że dyrekcyja widziała się zadowoloną wyrazić im swe zupełne uznanie i podziękowanie.

Chcąc w tut. młodzieży pogłębić rozumną miłość ojczyzny, wprowadziła dyrekcyja osobne wykłady, których dla połączonych klas w osobnych godzinach podjęli się profesorowie A. Balicki i K. Sosnowski. O tych »Wykładach o Polsce« składa profesor Balicki następujące sprawozdanie: „...Wypadki i zdarzenia wojenne ostatniego roku i związana z nimi tak silnie i nierozzerwalnie »sprawa polska« wstrząsnęły całym naszym narodem do głębi; po dniach tęsknego oczekiwania, żywej i uzasadnionej nadziei i wiary, przyszły chwile bolesnego zwątpienia i rozgoryczenia, rozgoryczenia tem silniejszego, iż do serdecznych cierpień moralnych, dołączyła się troska materyalna, zupełna niepewność dalszej egzystencji. To nad wyraz bolesne, bo wprost tragiczne położenie naszego społeczeństwa, postanowili wyzyskać niesumieni prowokatorzy, korzystając z ogólnego przygnębienia i zrozumiałego rozgoryczenia, chcieli za wszelką cenę popchnąć to społeczeństwo do jakowychś rozpaczliwych a nierozważnych czynów. W tym celu zapędy swoje skierowali przedewszystkiem w stronę młodzieży, jako czynnika najmniej doświadczonego a najłatwiej zapalnego. Przestrzedz tę młodzież przed fałszywemi podszeptami,

uchronić ją od nieobliczalnych następstw każdego nieodpowiedniego kroku, a skierować jej wezbrane uczucia w łożysko najwłaściwsze: w umiłowanie Ojczyzny przez pracę dla niej, zaznajomić wreszcie tę młodzież z najważniejszymi zagadnieniami narodu naszego tyczącymi, a zaznajomić w sposób bezwzględnie prawy i szlachetny, oto zadanie jakiemu dyrekcyja akademii baczna musiała poświęcić uwagę

„Jednym ze środków, najskuteczniej do celu wiodącym, miały być t. zw. »Wykłady o Polsce«. Wprowadziła je dyrekcyja w ciągu ubiegłego zeszłego roku 1917/18 w całym zakładzie, jako rodzaj konferencyi na temat wszystkiego, co polskie, co obchodzi i interesuje każdego Polaka, a zwłaszcza naszą tak gorąco czującą młodzież polską. Konferencye te czy wykłady, jak miały być z jednej strony drogowskazem, światłem przewodniem, wskazującym młodzieży naszej w tych chaotycznych i ciemnych czasach drogę najlepszą i najszlachetniejszą, tak z drugiej strony stały się uzupełnieniem nauki szkolnej, zwłaszcza historii polskiej i polskiej literatury.

„Poruszano na tych konferencyach szereg spraw, tyczących życia narodu naszego w obecnej chwili, omawiano i dotyczyano zagadnień z rozwoju kultury polskiej, rozpatrywano rozwój państwowości polskiej, poświęcano obszernie wspomnienia czasom i ludziom przeszłości w miarę nadchodzących ważniejszych świat narodowych. Przedewszystkiem omówiono dokładnie wyraz i pojęcie: ojczyzna, zastanawiano się, czem ona jest dla ludzi w ogóle, a dla nas Polaków w szczególności. Następnie w zarysie narysowano rozwój Polski od czasów najdawniejszych, tak pod względem geograficznym, jak politycznym, społecznym i kulturalnym. Rozpatrywano przyczyny upadku naszej ojczyzny i podkreślano trwałe fundamenta pod dalsze samoistne życie. Zastanawiano się, na czem polega prawdziwa miłość ojczyzny, w czem punktem wyjścia był Skarga i inni wielcy poeci i pisarze nasi, omawiano środki, za pomocą których najłatwiej i najgodniej polskość można przechować i w sercach pomnożyć. Szczególniejszy położono nacisk na zachowanie się w niewoli, oraz na szereg najboleśniejszych wad. Osobne godziny poświęcono rozpatrywaniu znaczenia i piękności mowy ojczystej i podano cały szereg przykazań i rad, jak tę mowę kochać i w nieskażonej czystości z pokolenia pokoleniu oddawać należy. Mówiono osobno o waśniach społecznych, o wzajemnej nienawiści stanów i społecznych warstw, prelekcję tę ilustrowano rozbiorem „Nieboskiej komedyi“, rozpatrywano hasła trzech wieszczów, zwłaszcza Mickiewicza, który podobnie, jak Mojżesz, wiódł swój naród z państwa niewoli do ziemi obiecanej, będącej krainą swobody i wolności. Baczna uwagę zwrócono również na dobre wychowanie i zachowanie się młodzieży, nie mało też poświęcono czasu,

na rozwiązanie pytania: jak pogodzić i połączyć ideały z rzeczywistością? Mówiono o Ziemi Chełmskiej, jej dziejach i znaczeniu, o pobrzeżu morskiem i o Kaszubach.

Osobne wykłady poświęcono w rocznice narodowe Kościuszcze, chwili i twórcom konstytucyi 3. maja, Generałowi Dąbrowskiemu oraz w dniu pogrzebu przedwcześnie zmarłemu autorowi „Polskiego Betleem” śp. Łucyanowi Rydlowi.

Tłumny udział w wykładach, skrzętne stenograficzne zapiski, ożywiona dyskusya po wykładzie, dopraszanie się u profesora nowych prelekcji na wybrane przez siebie t. j. młodzież sprawy polskiej dotyczące tematy, a przy tem wszystkim wzorowe i pełne godności zachowanie się młodzieży nie tylko w szkole ale i po za szkołą, podczas chwil naprawdę w mieście groźnych i naprężonych, to wszystko świadczy najwymowniej o tem, jak dobrą i pożyteczną rzeczą okazał się pomysł zaprowadzenia tego rodzaju wykładów“.

Dla uczczenia 100-letniej rocznicy zgonu Tadeusza Kościuszki odbyły się po klasach wykłady, dyrekcyja rozdała dla upamiętnienia chwili między ubogą młodzież męską 450 K w gotówce oraz uczniom i uczenicom kilkadziesiąt dzieł broszurek o Kościuszcze Konecznego, Chołoniewskiego, Wojnara i Pannenkowej.

W dniu 8. listopada 1917 złożył zakład hołd Radzie Regencyjnej w Warszawie, biorąc udział w nabożeństwie. Do zebranych uczniów rano a uczenic popołudniu tegoż dnia przemówił dyrektor zakładu, podnosząc w stosownych słowach ważność tej chwili dla narodu.

W 55. rocznicę powstania styczniowego urządziły uczenice wszystkich trzech oddziałów drugiego kursu ZSH. 12. lutego uroczysty wieczorek, na program którego złożyły się produkcyje chóru, gra na fortepianie, deklamacye solowe i chórem, śpiew solowy, gra na skrzypcach i patryotyczne przemówienie ucz. Jadwińskiej.

Drugi wieczorek, odmienny w tonie i nastroju, urządziły te same kursy w połączeniu z I. kursem żeńskiej akademii dnia 8. czerwca 1918. Wieczorek ten pod nazwą „Z końcem roku szkolnego“ był miłym objawem przywiązania się uczenic do szkoły i oceną, co ta szkoła im daje i w jakim kierunku kształci. Po stosownem przemówieniu jednej z uczenic nastąpił szereg produkcyi, przeplatających naprzemian utwory poważniejsze z wesołemi i żartobliwemi. W wieczorkach tych popisywały się uczenice Gregorczykówna, Pagaczówna, Schläfritzanka, Łukiewiczówna, Herteux, Heiliżanka, Pindelska, Wiśniowska, Massatsówna, Kronengoldówna, Steiglerówna, Goldberżanka, Rastawiecka, Kowalska, Lubańska, Piasecka i Brożkówna.

Sprawa upaństwowienia akademii nie posunęła się ani o krok naprzód. Usilne starania Rady Szkolnej Krajowej, Kurato-

ry i Dyrekcyi Akademii nie doprowadziły niestety do porozumienia się czynników szkołę subwencyonujących, a więc Gminy miasta, Izby Handlowej i Kongregacyi Kupieckiej z Ministerstwem W. i Oświaty, skutkiem czego sprawa tak ważna dla zapewnienia bytu i możliwości rozwoju akademii znajduje się jak dotąd, tak i nadal w zawieszeniu. Podobnie nie odniosły żadnego rezultatu starania Kuratoryi i odezwa Rady Szkolnej Krajowej do c. i k. Komendy wojskowej w sprawie opróżnienia budynku akademii, zajętego od sierpnia 1914 na szpital wojskowy.

Natomiast otwarto we wrześniu 1917 r. pierwszy kurs czteroklasowej wyższej szkoły (akademii) handlowej dla dziewcząt, jako odrębny zakład na razie prywatny. Kierownictwo tego zakładu składa osobne drukowane sprawozdanie za rok szkolny 1917/18.

Dnia 15 czerwca 1918 zakończono rok szkolny i rozdano świadectwa w akademii i szkołach dwuklasowych, na kursie Abiturjentów 17 czerwca, a na kursie Absolwentek 22. czerwca 1918.

II.

Wspomnienie pośmiertne.

Dr Juliusz Leo

prezydent miasta Krakowa i prezes Kuratoryi Akademii Handlowej itd. zmarł po długich cierpieniach dnia 21. lutego 1918 r.

Zasiadając w Kuratoryi tut. zakładu jako delegat Gminy miasta Krakowa od roku 1897, brał nie tylko zawsze czynny udział w jej posiedzeniach, ale przewodnicząc jej od roku 1906 związał swe imię z całym rozwojem akademii. Dzięki głównie Jego staraniom i zabiegom przeznaczyła Rada miasta Krakowa grunt pod budowę własnego budynku dla przyszłej akademii handlowej, dając ponadto kilkaset tysięcy koron w gotówce. Jego stosunkom i poparciwu zawdzięcza akademii zwiększenie subwencji państwa i kraju, które umożliwiło tak pozyskanie własnego grona profesorów, jak i zakupno bogatych zbiorów naukowych, dziś niestety z powodustosunków wojennych niedostępnych.

Za prezesury ś. p. Dr. Leo otwarto w akademii kursy abiturjentów i absolwentek szkół średnich, oraz szkoły

dwuklasowe dla chłopców i dziewcząt, Jego osobisty wpływ doprowadził do otwarcia we wrześniu 1917 r. żeńskiej akademii czteroklasowej. Jednym słowem był zmarły prezes Kuratoryi najlepszym opiekunem i orędownikiem akademii w jej obecnym składzie, to też pamięć męża tej energii i nadzwyczajnej umiejętności odczuwania potrzeb społeczeństwa zachowa się w akademii po wieczne czasy.

Ciężką żałobą okryci wzięli wszyscy tak profesorowie jak i uczniowie i uczennice zakładu udział w pogrzebie ś. p. Prezydenta Dr. Leo w dniu 24. lutego oraz w nabożeństwie żałobnym, odprawionem w kościele OO. Kapucynów dnia 6. marca 1918.

R. i. p.

III.

1. Akademia handlowa: Do kl. I. zgłosiło się oprócz 7 repetyentów, 67 uczniów nowych, z tych z ukończoną niższą szkołą średnią 35, z ukończoną szkołą wydziałową 32. Przy egzaminie wstępnym reprobowano jednego ucznia. Kurs I. podzielono na dwa równorzędne oddziały, po raz pierwszy od wybuchu wojny.

Z wpisanych do akademii 44 prywatystów odbywało 22. służbę wojskową, reszta nie mogła do szkoły uczęszczać z powodu trudności w utrzymaniu się w Krakowie, względnie z powodu konieczności zarobkowania, spowodowanej brakiem środków do życia.

2. Dwuklasowa szkoła męska: Do klasy I. przyjęto 56 uczniów nowych, z tych 5 na podstawie egzaminu wstępnego. Z wpisanych 14 prywatystów odbywało 10 służbę wojskową.

3. Dwuklasowa szkoła żeńska: Liczba uczniów przyjętych do klasy I. powiększyła się znów w porównaniu z rokiem ubiegłym o 11 uczenic, przyjęto bowiem razem uczenic 175.

4. Uzupełniająca szkoła handlowa: Frekwencja w tej szkole podniosła się nieco, przybyło uczniów bowiem w porównaniu z rokiem zeszłym o 14 więcej.

5. Kurs Abiturjentów: Wpisanych 126 słuchaczy podzielono na dwa oddziały, ranny i popołudniowy. Między słuchaczami było 41 wojskowych, z tych 23 z tut. c. i k. szkoły inwalidów. Wszyscy ci wojskowi słuchacze mieli przepisane warunki przyjęcia tj. egzamin dojrzałości z gimn. wzgl. szkoły realnej; 12 z nich uwolniła Kuratoria od całej opłaty szkolnej, za 11 zapłaciła czesne krajowa komisja opieki nad inwalidami, reszta pokryła czesne z własnych funduszy.

6. Kurs Absolwentek szkół średnich: Z przyjętych 65 słu-

chaczek, miało egzamin dojrzałości w gimnazjum 38, w szkole realnej 1. w seminaryum nauczycielskiem 19, w liceum 7.

7. Kursy wieczorne dla dorosłych: A) Na kursie wieczornym obejmowały wykłady naukę o handlu i wekslach, stenografię, rachunki kupieckie, korespondencyę handlową, stenografię i towaroznawstwo. Na kurs ten uczęszczało również 8 wojskowych częścią inwalidów, częścią w służbie czynnej.

B) Na prośbę absolwentek tutejszej szkoły dwuklasowej urządziła dyrekcyja dla nich osobny kurs wieczorny, na którym udzielano nauki korespondencyi handlowej w języku niemieckim, stenografii niemieckiej buchalteryi rolniczej i buchalteryi w towarzystwach zaliczkowych i kooperatywnych.

C) Dla oficerów wracających na kilkumiesięczne urlopy dla studyów, urządziła dyrekcyja osobny kurs wieczorny, na którym w 150 godzinach wykładowych przerobiono materyał naukowy potrzebny do egzaminu prywatnego, składanego w tut. zakładzie z buchalteryi, rachunków, korespondencyi i nauki o handlu.

8. Egzamina prywatne z przedmiotów handlowych jak: buchalterya, rachunki kupieckie, korespondencya handlowa, nauka o handlu wekslach, stenografia i towaroznawstwo, które odbywają się w tut. zakładzie na podstawie reskr. c. k. Ministerstwa W. i Ośw. z 5 lutego 1910 L. 48969/09. cztery razy do roku, złożyło w r. sz. 1917/1918. z jednego wzgl. więcej przedmiotów ogółem osób 270.

IV.

C. k. Rada Szkolna Krajowa aprobowwała jako podręczniki szkolne:

1. Prof. St. Korbla, Stenografię polską reskr. z 27/XII. 1917 L. 10439/IV.

2. Prof. W. Skalskiego, Podręcznik księgowości podwójnej, wyd. 2., reskr. z 21/III. 1918 L. 460/V.

X. Szkoła a wojna.

1. W ciągu r. s. 1917/18 nie otrzymała dyrekcyja żadnych wiadomości o swych byłych uczniach pełniących służbę wojskową, to też prowadzenie dalsze „Księgi pamiątkowej“ musi się odłożyć aż do powrotu wszystkich po wojnie do kraju.

Za dusze ś. p. poległych tut. uczniów i absolwentów odprawiono nabożeństwo żałobne dnia 14. czerwca 1918.

Do służby wojskowej odeszli w ciągu roku szkolnego 1917/18 Z. I. AH. Piwowarczyk Stefan, Popczyński Mieczysław, Kulej Ka-

zimierz, Biały Eugeniusz, Lödl Bolesław; z II. AH. Matlak Tadeusz, Stankiewicz Antoni, Stoklas Franciszek; z III. AH. Ohrenstein Juda: z D I. Dydaś Stefan, Korczowski Edward, Lepiarski Maryan, Skaldá Wacław, Mucha Jakób; z D II. Liebeskind Maksymilian, Wojnarowski Józef; z K. Ab. Orzechowski Walenty, Rudner Karol; z U2. Elgiet Karol, Grabowski Jan, Pepiński Kazimierz, Rupniewski Juliusz, Zabłotny Adam: z U3. Fajnosz Erwin, Gańczyk Henryk.

2. Na różne cele związane z wojną złożono w tut. zakładzie w r. s. 1917/18: Uczniowie Akademii Handlowej I. a K 301. 20, I. b 311 K. 32, II. 165 K. 28, III. 121 K. 52, IV. 18 K. 16, razem 917 K. 48: uczniowie męskiej szkoły dwuklasowej kl. I. 291 K. 30, II. 236 K. 44; razem 527 K. 74 h; uczennice żeńskiej szkoły dwuklasowej kl. I. a 111 K. 73, I. b 90 K. 16, I. c, 75 K. 85, II. a 143 K. 24, II. b 55 K. 88, II. c 82 K. 82, razem 559 K. 68; uczniowie szkoły uzupełniającej kl. I.; 150 K. 80, kl. II. 86 K. 12, kl. III. 14 K., razem 250 K. 92 h. słuchacze kursu abiturjentów oddz. A. 111 K. 16, oddział B. 414 K. 35, razem 525 K. 51 h.; słuchaczki kursu absolwentek 73 K. 09; słuchacze i słuchaczki kursu wieczornego 74 K. 50; grono profesorów 882 K.; różni 120 K.; dochód z obchodów i wieczorków uczniowskich razem 1.245 K. 76 h. Zebrano zatem w całym zakładzie w ciągu niespełna 10. miesięcy r. s. 1917/18 razem 5.176 K. 68 h; po doliczeniu kwoty zebranej przez uczennice kl. I. żeńskiej akademii 389 K. 49, wypadnie **razem 5.566 K. 17 h.**

Na opiekę legionową 720 K 62, Dar Kościuszkowski dla Litwy 432 K., Czerwony Krzyż 307 K. 49, Towarzystwo ochrony dzieci i młodzieży 1.344 K. 87, Wdowy i sieroty po legionistach 313 K. 60, Krakowski komitet biskupi 647 K. 92, Fundusz samoobrony narodowej 170 K. 06, Szkoły polskie na Chełmszczyźnie 674 K. 36, Żywy pomnik Kościuszki w Morawskiej Ostrawie 149 K 74, Na bursę panien polskich 28 K. 51, szkoły polskie na wschodnich kresach 115 K., na głodne dzieci 19 K. 30, na książki dla biednego legionisty 13 K. 20, na obiady dla ubogich uczniów tut. zakładu 630 K, razem j. w. 5.566 K. 17 hal.

3. Otwarte wedle regulaminu i planów przez c. k. Min. W. i O. z 17/7 1916 L. 22166 zatwierdzonych Kursy Handlowe dla inwalidów wojennych prowadzono w r. s. 1917/18 w dalszym ciągu.

Rozpoczęty 16. kwietnia 1917, III. Kurs handlowy dla inwalidów zakończono dnia 18. sierpnia 1917 r. Egzamin końcowy odbył się dnia 21. sierpnia 1917, w obecności c. i k. komendanta szkoły inwalidów JWP. Generałmajora Wiktora Pašta i nadporucznika prof. Ludwika Młynka, jako reprezentanta pedag. nadzoru w szkole inwalidów.

Egzamin złożyli i świadectwa otrzymali: 1. Ceglarz Sylwester,

2. Gemroth Henryk, 3. Karnas Piotr, 4. Kopf Zygmunt, 5. Krzysztofiak Stefan, 6. Kwiatek Maksymilian. 7. Maison Władysław, 8. Mikulak Julián, 9. Pawlak Franciszek, 10. Reczyński Franciszek, 11. Seile Benzion, 12. Seifert Andrzej, 13. Siry Jan, 14. Skiba Jan, 15. Stribny Mikołaj, 16. Sternik Antoni, 17. Stoch Jan, 18. Szponar Józef, 19. Terlecki Sas Tadeusz, 20. Wardała Stanisław, 21. Warzecha Andrzej, 22. Woron Jan. Reszta wpisanych uczestników kursu w liczbie 10. wystąpiło przed końcem wzgl. nie zostało do egzaminu dopuszczonych.

IV. Kurs handlowy dla inwalidów otwarto dnia 1. października 1917 r. Nauki udzielali prof. tut. akademii: 1. Dr. Bolland towaroznawstwa w 3. g. t., 2. J. Ippoldt korespondencji w języku niemieckim w 2. g. t., 3. St. Korbel, stenografii w 3. g. t., 4. Lang. M. nauki o zasadach ubezpieczeń w 2. g. t., 5. W. Skalski, buchalterii w 5. g. t., 6. K. Sosnowski, stylistyki polskiej w 2. g. t., 7. Dr. A. Żabiński, rachunków kupieckich w 4. g. t., 8. Urz. Tow. Wzaj. Ubezp. R. Makomacki nauki o handlu w 3. i korespondencji handlowej również w 3. g. t., Naukę pisania na maszynach pobierali uczestnicy kursu w szkole p. St. Burnatowicza, umyślnie w tym celu do tut. zakładu przez c. i k. Komendę wojskową przydzielonego.

Egzamin końcowy odbył się dnia 12. i 13. marca 1918 r. w obecności JWP. GM. W. Pasta komendanta c. i k. szkoły inwalidów, radcy dworu G. Brücknera, jako delegata krajowej komisji opieki nad inwalidami i nadpor. prof. L. Młynka.

Egzamin złożyli i świadectwa otrzymali: 1. Boleczko Stefan, 2. Cegielski Jan, 3. Czank Antoni, 4. Czarnokoński Jan, 5. Dominików Hilary, 6. Dubiel Jan, 7. Gajoszek Wincenty, 8. Gyurkovich Seweryn, 9. Hordyński Adolf, 10. Ilcyszyn Mikołaj, 11. Jaworski Antoni, 12. Kij Józef, 13. Kołtun Jan, 14. Koryczan Stanisław, 15. Kruszelnicki Mikołaj, 16. Martynowicz Jan, 17. Neumann Hermann, 18. Osuchowski Władysław, 19. Ożóg Jan, 20. Palczewski Józef, 21. Pankowicz Antoni, 22. Piątkiewicz Wojciech, 23. Puchacz Piotr, 24. Sambulski Mieczysław, 25. Siaradziński Henryk, 26. Siostrzonek Franciszek, 27. Świątkowski Adam, 28. Szarkowski Włodzimierz, 29. Tatar Władysław, 30. Wąsowicz Edward, 31. Wójtowicz Bolesław. Przed ukończeniem nauki wystąpiło 6, odstąpiło od egzaminu 3, wszystkich razem było 40.

Nieco później niż kurs IV., bo dopiero 10. listopada 1917. otwarto osobny Kurs przygotowawczy, ponieważ okazało się, że większa część inwalidów jest bardzo słabo przygotowaną i nie może z nauki na kursie handlowym należycie korzystać. Na kurs ten przyjęto stopniowo 24. kandydatów. Naukę prowadził wspomniany wyżej p. St. Burnatowicz, ucząc rachunków i stylistyki polskiej, później zaś nawet pojedynczej buchalterii. Nauka

na tym kursie przygotowawczym trwała aż do 20. marca 1918. Kurs ten ukończyło 10. inwalidów i ci zostali też przyjęci na

V. Kurs handlowy dla inwalidów, który rozpoczął się w dniu 15. kwietnia 1918. Na kurs ten przyjęto ogółem 34 uczestników ze szkoły inwalidów.

Na kursie tym udzielają nauki: 1. Prof. Dr. A. Bolland, towaroznawstwa 2 g. t., 2. Prof. St. Korbel, stenografii 3 g. t., 3. Prof. M. Lang, zasad ubezpieczeń 2 g. t., 4. Prof. W. Skalski, buchalteryi w przedsiębiorstwach kooperatywnych 2 g. t., 5. Prof. gimn. VI. Liszkowicz Piotr, nauki o handlu i stylistyki polskiej 4 g. t., oraz 6. c. i k. nadporucznik, przydzielony do tut. zakładu przez c. i k. Komendę wojskową, Dr. Edward Zarzycki, dyrektor krajowej szkoły kupieckiej, który udziela nauki buchalteryi, rachunków kupieckich i korespondencyi w 12. g. t.

Naukę pisania na maszynach powierzono p. L. Aksmanowi, właścicielowi składu maszyn do pisania, przydzielonego do tut. zakładu również przez Komendę wojsk. Egzamina końcowe na tym kursie V. odbędą się dopiero z końcem września 1918.

Od stycznia 1918 wprowadzono dla inwalidów również i naukę rachunkowości państwowej, której udzielał p. Stanisław Burnatowicz. Kurs ten trwał aż do końca czerwca 1918, poczem kandydaci w liczbie 33. przystąpili do egzaminu przed c. k. komisją egzaminacyjną z rachunkowości państwowej, która umyślnie w tym celu została przez c. k. Namiestnictwo do Krakowa wydelegowaną. Egzamin odbył się w dniach 4. i 5. lipca 1918. Wszyscy kandydaci złożyli egzamin z pomyślnym wynikiem.

V.

Muzeum wojenne zasilili darami prof. Korbel, p. Czaporowski i p. Langer. Zakupiono 37 różnych medali, plakiet i odznak pamiątkowych. Dział ten liczy z końcem b. r. szk. 1918 sztuk 284. Inne działy jak w r. 1917.

VI.

Dyrektor J. Kanenberg i prof. Dr. T. Lulek brali jako mężowie zaufania c. k. Ministerstwa Wyz. i Ośw. udział w posiedzeniach komisji doradczej dla inwalidów wojennych. Dyrektor Kanenberg pełni nadto funkcję zastępcy przewodniczącego Wydziału wykonawczego Krajowej komisji opieki nad inwalidami wojennymi.

XI. Wykaz książek na r. s. 1918|19.

a) dla Akademii Handlowej.

Kurs I.

- Język polski:** *Próchnicki*, Wzory poezji i prozy.
- Język niemiecki:** *A. Tuma*, Niemiecka czytanka dla szkół handlowych (Nemecka citanka, wyd. 2, Budziejowice 1907. *Stieglmaier*). *Dr Fahner*, Deutsche Gramatik.
- Język francuski:** *Dr Węckowski*, Książka do nauki języka francuskiego T. I.
- Geografia:** *Ant. Sujkowski*, Geografia ekonomiczna, Tom II., *Kozenn Gustawicz*, Atlas geograficzny.
- Historia:** *Dr M. Mayr*, — *Dr Weigt*, Historia handlu. I. *Putzger-Bojarski*, Atlas historyczny.
- Algebra:** *Kranz*, Algebra i arytmetyka.
- Geometria:** *Mocnik-Maryniak*, Geometria dla klas wyższych szkół średnich.
- Rachunki kupieckie:** *Pawłowski*, Podręcznik rachunków kupieckich dla wyższych szkół handlowych.
- Fizyka:** *Żłobicki*, Wiadomości z fizyki.
- Nauka o handlu:** *Kistryn*, Nauka o handlu i wekslach. *Christof-Passendorfer*, Zasadnicze pojęcia z zakresu prac kantorowych.
- Stenografia:** *Korbel*, Stenografia. Wyd. 2.

Kurs II.

- Język polski:** *Tarnowski-Bobin*, Wypisy polskie dla szkół realnych, Tom II.
- Język niemiecki:** *Dr R. Mayr*, Deutsches Lesebuch. *Dr Fahner*, Deutsche Gramatik.
- Język francuski:** *Dr Węckowski*, Książka do nauki języka francuskiego, T. II.
- Geografia handlowa:** *A. Sujkowski*, Geografia ekonomiczna, T. II. *Kozenn Gustawicz*, Atlas historyczny.
- Historia:** *Putzger-Bojarski*, Atlas historyczny. *Dr. Mayr-Dr. Weigt*, Historia handlu II.
- Algebra:** *Kostecki*, Arytmetyka i algebra dla klas wyższych. *Kranz*, Logarytmy.
- Rachunki kupieckie:** *Pawłowski*, Podręcznik rachunków kupieckich dla wyższych szkół handlowych T. II.
- Nauka o handlu:** *Kistryn*, Nauka o handlu i wekslach.
- Korespondencya handlowa:** *Kistryn*, Polska korespondencya handlowa.
- Buchalteria:** *W. Góra*, Buchalteria I.
- Stenografia:** *Korbel*, Stenografia. Wyd. 2.

Kurs III.

Język polski: *Tarnowski-Bobin*, Wypisy polskie dla szkół realnych. T. II.

Język niemiecki: *Dr R. Mayr*, Deutsches Lesebuch. *Fahner*, Deutsche Gramatik.

Język francuski: *Węckowski*, Książka do nauki języka francuskiego Tom. III. *Rey*, La France industrielle et litteraire. *Glauser*, Cours élémentaire de correspondance.

Arytmetyka polityczna: *Pawłowski*, Zasady arytmetyki politycznej.

Rachunki kupieckie: *Pawłowski*, Rachunki kupieckie. T. III.

Geografia: *Kozenn-Gustawicz*, Atlas geograficzny.

Historia: *Zakrzewski*, Historia powszechna T. III.

Chemia: *Dr. Bolland-Duchowicz*, Chemia organiczna. Wyd. 2.

Towaroznawstwo: *Dr Bolland*, Towaroznawstwo. Wyd. 2.

Korespondencya handlowa: *Kistryn*, Polska korespondencya handlowa.

Buchalterya: *Góra*, Buchalterya II.

Kurs IV.

Język polski: *Chrzanowski*, Hist. literat. niepodl. Polski z wypisami.

Język niemiecki: *Kummer-Stejskal*, Deutsche Literaturgeschichte; Dzieła poetów niemieckich w wydaniu T. N. S. W. *Kleibel*, Lehrbuch der Handelskorrespondenz.

Język francuski: *Węckowski*, Książka do nauki języka francuskiego T. III. *Rey*, La France industrielle et litteraire. *Glauser*, Cours élémentaire de correspondance.

Geografia: *Kozenn-Gustawicz*, Atlas geograficzny.

Historia: *Zakrzewski*, Historia powszechna. T. III.

Arytmetyka polityczna: *Pawłowski*, Zasady arytmetyki polit.

Towaroznawstwo: *Dr Bolland*, Towaroznawstwo. Wyd. 2.

Korespondencya: *Kistryn*, Polska korespondencya handlowa.

Buchalterya: *Góra*, Buchalterya T. III.

Prawo handlowe: *Rosenblatt-Wróblewski*, Kodeks handlowy.

Ekonomia polityczna: *Petyniak-Sauecki*, Zasady ekonomii społecznej.

b) dla dwuklasowej szkoły handlowej męskiej.

Klasa I.

Język polski: *Czubek-Zawiliński*, Wypisy dla klasy IV.

Język niemiecki: *A. Tuma*, Czytanka niemiecka jak w kl. I. A. H.

Geografia: *Dr Romer*, Mała geografia handlowa *Kozenn-Gustawicz*, Atlas geograficzny.

Rachunki kupieckie: *Pawłowski* Rachunki kupieckie. T. I.

Towaroznawstwo: *Dr Bolland*, Towaroznawstwo. Wyd. 2.

Nauka o handlu: *Kistryn*, Nauka o handlu i wekslach.

Korespondencya: *Kistryn*, Polska korespondencya handlowa. *Christof-Passendorfer*, Zasadnicze wiadomości z zakresu prac kantorowych T. I.

Buchalterya: *W. Góra*, Zarys buchalteryi dla 2-kl. szk. handl. I.

Stenografia: *Korbel*, Stenografia. Wyd. 2.

Klasa II.

Język polski: Dzieła poetów, wyd. Westa.

Język niemiecki: *Tuma*, jak w I,

Geografia: *Romer*, jak w I. *Kozenn-Gustawicz*, Atlas geograficzny.

Rachunki kupieckie: *Pawłowski*, Rachunki kupieckie. T. II.

Towaroznawstwo: *Dr Bolland* jak w I.

Nauka o handlu: *Kistryn*, jak w I.

Korespondencya: *Kistryn*, jak w I.

Buchalterya: *Góra*, Buchalterya T. II. *Skalski*, Buchalt. podwójna.

Stenografia: *Korbel*, jak w I.

Nauka o ustroju państwa: *A. Gutkowski*, Wiadomości polityczne i społeczne dla szkół handlowych.

c) dla dwuklasowej handlowej żeńskiej.

Klasa I.

Język polski: *Próchnicki*, Wzory poezyi i prozy.

Język niemiecki: *A. Tuma*, Niemiecka czytanka jak w A. H.

Rachunki kupieckie: *Pawłowski*, Rachunki kupieckie. T. I.

Nauka o handlu: *Kistryn*, Nauka o handlu.

Prace kantorowe i korespondencya: *Kistryn*, Polska korespondencya handlowa. *Christof-Passendorfer*, Zasadnicze wiadomości z zakresu prac kantorowych, wyd 2.

Geografia: *Dr Romer*, Mała geografia handlowa. *Kozenn-Gustawicz*, Atlas geograficzny.

Stenografia: *Korbel*, Stenografia. Wyd. 2.

Buchalterya: *Góra*, Zarys buchalteryi dla użytku dwuklasowych szkół handlowych. T. I.

Towaroznawstwo: *Dr Bolland*, Towaroznawstwo. Wyd. 2.

Klasa II.

Język polski: Dzieła poetów wyd. Westa.

Język niemiecki: *A. Tuma*, Niemiecka czytanka jak w A. H.

Rachunki kupieckie: *Pawłowski*, Rachunki kupieckie. T. II.

Nauka o handlu i wekslach: *Kistryn*, jak w kl. I.

Buchalterya: *Góra*, Buchalterya T. II. *Skalski*, Buchalterya podwójna.

Geografia: jak w kl. I.

Stenografia: jak w kl. I.

Towaroznawstwo: jak w kl. I.

d) dla uzupełniającej szkoły handlowej.

Klasa I.

Język polski: *Benoni-Habura*, Książka po czytania dla V. i VI. klasy szkół wydziałowych.

Język niemiecki: *German-Petelenz*, Ćwiczenia niemieckie dla kl. I.

Geografia: *Dr Romer*, Mała geografia handlowa.

Klasa II.

Język niemiecki: *German-Petelenz*, Ćwiczenia niemieckie dla kl. II.

Buchalterya: *Skalski*, Podręcznik księgowości pojedynczej.

Nauka o handlu: *Kistrzyn*, Nauka o handlu.

Geografia: *Dr Romer*, Mała geografia handlowa.

Klasa III.

Geografia: *Dr Romer*, Mała geografia naukowa i *A. Gutkowski*, Wiadomości polityczne i społeczne dla szkół handlowych.

Buchalterya: *Skalski*, Zwięzły podręcznik księgowości podwójnej.

Uwaga: Przy nauce przedmiotów, dla których na razie brak podręczników polskich — opiera się wykład nauczyciela względnie cały tok nauki na aprobowanych przez c. k. Min. W. i O. podręcznikach dla niemieckich szkół handlowych. Na K. AB. i KAbs. nie ma osobnych przepisanych podręczników — profesorowie polecają jednak słuchaczom różne aprobowane przez władze szkolne dzieła do przestudyowania.

XII. Spis imienny uczniów i uczenie

względnie słuchaczy i słuchaczek do Akademii i połączonych z nią szkół i kursów w roku szkolnym 1917/1918 wpisanych.

Nazwiska tych, którzy w ciągu roku szkolnego z zakładu wystąpili, są ujęte w nawias z dodaniem daty oznaczającej dzień wystąpienia.

Obok nazwisk uczniów. powołanych w ciągu roku szkolnego do służby wojskowej umieszcza się znak §.

Znakiem = oznaczeni uczniowie pełnili służbę wojskową jeszcze przed rozpoczęciem roku szk. 1917/1918.

I. Akademia Handlowa.

Kurs I. a.

1. Biera Kazimierz, 2. Brenner Maurycy, 3. Bryndza Izidor, 4. Fausek Alojzy, 5. Hirsch Emanuel, 6. (Iwiński Erazm 18|9), 7. Knobel Henryk, 8. (Krajewski Władysław 30|1), 9. Krie-

ger Dawid, 10. (Krok Antoni 16|4), 11. Kuczmierczyk Rudolf, 12. (Kukielka Michał 11|4), 13. (Kulej Kazimierz 17|7), 14. Kulikowski Tadeusz, 15. Kwaśny Wiesław, 16. Lanner Izak, 17. Mroczkowski Józef, 18. (Opidowicz Henryk 10|5), 19. Pawłowski Władysław, 20. Pietsch Karol, 21. Piwowarczyk Stefan §, 22. Popczyński Mieczysław §, 23. Rodziński Ludwik, 24. Rożdżeński Józef, 25. Skalski Tadeusz, 26. (Szado Tadeusz 1|2), 27. Weinberg Markus, 28. Zellner Jakób, 29. Żuk Władysław. — Prywatyci: 30. Bannet Hirsch, 31. Bannet Menasche, 32. Hytroś Teofil, 33. Karmel Schabse, 34. Rennert Elias, 35. Schönberg Dawid, 36. Till Wilibald =, 37. Wetzstein Mieczysław, 38. Zamorski Karol.

Kurs I. b.

1. Biały Eugeniusz, 2. Bürstenbinder Mojżesz, 3. Drzewicki Jan, 4. Dziedzic Kazimierz, 5. Fluss Stanisław, 6. Isler Herz, 7. Karmański Stefan, 8. Kawalec Andrzej, 9. Koczur Ignacy, 10. (Kohlberger Stanisław 16|4), 11. Kotarba Ernest, 12. Lödl Bolesław §, 13. Mildner Zygmunt, 14. (Muchowicz Jerzy 17|11), 15. Pałasiński Stanisław, 16. Pieniążek Tadeusz, 17. Remer Jan, 18. Rosenberg Berek, 19. (Schneider Maks 30|1), 20. Stern Hirsch, 21. Stochel Stanisław, 22. Tojger Izak, 23. Tłumak Józef, 24. Wójcik Stanisław, 25. Zajączkowski Ludwik, 26. Zawiliński Mieczysław, 27. Zieliński Kazimierz. — Prywatyci: 28. Borzęcki Zygmunt, 29. Dynowski Witold, 30. Gutt Chaim, 31. Hammer Mojżesz, 32. (Rajca Józef), 33. Schotz Józef, 34. Woźniak Wale-ryan, 35. Zacharyasiewicz Zenon.

Kurs II.

1. Albiński Edward, 2. Eisenthal Chaim, 3. Fertig Wilhelm, 4. Kleinberg Julian, 5. Kusek Jan, 6. Lupa Stanisław, 7. Matlak Tadeusz §, 8. Monderer Fryderyk, 9. Nadel Józef, 10. Ohrenstein Juda, 11. Rothblum Edward, 12. Schwarz Samuel, 13. Stankiewicz Antoni §, 14. Stoklas Franciszek, 15. Załuski Leon. — Prywatyci: 16. Braw Zygmunt =, 17. Byrski Władysław =, 18. Goldfluss Abraham, 19. Halpern Benjamin, 20. Jucha Józef =, 21. Leitner Władysław, 22. Schönfeld Dawid, 23. Szczurbiński Kazimierz =, 24. Weiss Zygmunt =.

Kurs III.

1. Bętkowski Józef, 2. Bobrzecki Stanisław, 3. Gackowski Teofil, 4. Glücksmann Bernard, 5. Hirsch Ignacy, 6. Kaczmarczyk Karol, 7. Langer Zbigniew, 8. Ohrenstein Juda §, 9. Prop- per Lieber, 10. Rauch Maksymilian, 11. Rybczyński Jan, 12. Schaschek Wiktor, 13. Signer Aron. — Prywatyci: 14. Born-stein Izak =, 15. Czekaj Jan =, 16. Dobija Stanisław =, 17.

Dyr Henryk =, 18. Dziama Stanisław =, 19. Erteschik Jonasz, 20. Gołda Władysław =, 21. Kaim Stanisław =, 22. Kleinberger Berl =, 23. Kordzik Henryk =, 24. Korngold Ferdyn. =, 25. Serwiński Zygmunt, 26. Statler Ludwik =.

Kurs IV.

1. Bąkowski Mieczysław, 2. Klein Zygmunt, 3. Kling Jakób, 4. Mikołajczyk Ignacy, 5. Spira Maurycy. — Prywatysty: 6. Boruch Jan =, 7. Czaporowski Jan =, 8. Donth Eryk =, 9. Przynicznyński Zygmunt =, 10. Rząsa Aleksander, 11. Sienkiewicz Jan =.

II. Dwuklasowa szkoła handlowa męska.

Klasa I.

1. Błoński Maurycy, 2. Burek Józef, 3. (Czajkowski Witołd 23|3), 4. Datoń Stanisław, 5. (Dukalski Mieczysław 20|10), 6. Dydaś Stefan §, 7. Dyr Adam, 8. Fass Teodor, 9. Fremder Juliusz, 10. (Frycz Antoni 12|12), 11. Gadomski Maksymilian, 12. Gaweł Michał, 13. (Godfrejów Józef 30|1), 14. Górski Adam, 15. Grzybek Aleksander, 16. Guratowski Władysław, 17. (Hauser Konrad 29|9), 18. Iwelski Kazimierz, 19. Kaufmann Samuel, 20. (Kletschka Władysław 12|12), 21. (Kłaput Aleksander 29|9), 22. Kochan Edward, 23. Kopczyński Kazimierz, 24. Korczowski Edward §, 25. Kornfeld Jakób, 26. Kosek Józef, 27. Kowalczyk Józef, 28. Larysz Bolesław, 29. Lepiarski Maryan §, 30. (Lesiak Zygmunt 24|9), 31. Lipman Izak, 32. Marszałik Roman, 33. (Michalik Antoni 30|1), 34. Mucha Jakób §, 35. Niziński Jan, 36. Oleksy Bolesław, 37. Pater Władysław, 38. (Polaszek Jerzy 30|1), 39. Raucher Mojżesz, 40. (Redlich Adolf 30|1), 41. Reiner Eugeniusz, 42. (Rózsypal Franciszek 10|5), 43. (Seryło Józef 30|1), 44. Skalda Wacław §, 45. Skwirczyński Mieczysław, 46. Traubman Juda, 47. Trzeciński Ludwik, 48. Weber Stefan, 49. Winiarski Władysław, 50. Zdybalski Aleksander, 51. (Zugaj Julian 22|12). Prywatysty: 52. Czech Andrzej =, 53. Gałosiński Jan =, 54. Godek Józef =, 55. Krajewski Władysław, 56. Kubas Józef, 57. Serafin Józef.

Klasa II.

1. Beck Izrael, 2. Brandeis Józef, 3. Bularz Zygmunt, 4. Franczak Wilhelm, 5. Gąsior Władysław, 6. Gątkiewicz Zyg., 7. Goldflus Samuel, 8. Kaczmarczyk Bronisław, 9. Liebeskind Maksymilian §, 10. Łukasik Mieczysław, 11. Pasternak Ludwik, 12. Przybyło Stanisław, 13. Ruggiero Adam, 14. Sowa Władysław, 15. Stypuła Henryk, 16. Wojnarowski Józef §, 17. Woźniak Ignacy, 18. Zatora Leon. — Prywatysty: 19. Biński Tadeusz =,

20. Bednarski Stanisław =, 21. Bernstein Maurycy =, 22. Hejda Stanisław =, 23. Pałka Józef =, 24. Stoszko Karol, 25. Świgość Franciszek =.

III. Dwuklasowa żeńska szkoła handlowa.

Klasa I a.

1. Abelesówna Cecylia, 2. Baczyńska Zofia, 3. Brandówna Jadwiga, 4. Bruckówna Regina, 5. Bujasówna Adela, 6. (Buksówna Helena 5|10), 7. Czeluśniakówna Leopolda, 8. Dąbrowska Marya, 9. Drożdżewiczówna Marya, 10. Dynowska Albina, 11. Garycka Stefania, 12. Goldberg Wanda, 13. Górka Janina, 14. Janicka Janina, 15. Jankiewiczówna Jadwiga, 16. Jaśkówna Adela, 17. Kilińska Klementyna, 18. Klimkówna Genowefa, 19. Kochmańska Helena, 20. Kochmańska Zofia, 21. Kostecka Aniela, 22. Kowalikówna Helena, 23. Kozłowska Janina, 24. Lachmanówna Marya, 25. Lederbergerówna Ernestyna, 26. Lüftnerówna Helena, 27. Mandelbaumówna Ida, 28. Markthausenówna Irena, 29. Masłowska Eugenia, 30. Masłowska Kazimiera, 31. Najdrówna Lucya, 32. Nawratówna Zofia, 33. Nowakówna Józefa, 34. Ostrowska Marya, 35. Pałaszówna Celina, 36. Pflegerówna Janina, 37. Pietrańska Zofia, 38. Ptakówna Edwarda, 39. Radzikówna Stanisława, 40. Reichówna Perla, 41. Rokiczanówna Józefa, 42. Sadkiewiczówna Emilia, 43. Schragerówna Regina, 44. Schreinerówna Elżbieta, 45. Schwendnerówna Longina, 46. Słowikówna Kazimiera, 47. Swobodówna Anna, 48. Świdrówna Anna, 49. Szymańska Kazimiera, 50. Tomasiewiczówna Marya, 51. Tomaszkie-wiczówna Marya, 52. Trzepakówna Julia, 53. Urbańska Helena, 54. Waldmanówna Eugenia, 55. Wałachówna Aniela, 56. Wiesenfeldówna Anna, 57. (Zarychtówna Marya 4|5). Prywatystka, 58. Grünfeldówna Eugenia.

Klasa I b.

1. Avenariusówna Amalia, 2. Bułatowska Bożena, 3. Cyn-sówna Róża, 4. Druckerówna Paulina, 5. Dudkówna Janina, 6. Fuchówna Stefania, 7. (Gromkówna Joanna 17|10), 8. Grünberg Amalia, 9. Hahnówna Ludwika, 10. Jaśkowówna Władysława, 11. Jelonkówna Helena, 12. Karasiówna Anna, 13. Kleinmanówna Ewa, 14. Kolařówna Stefania, 15. (Kolbe Stanisława 6|5), 16. Kowalska Aniela, 17. Kozikówna Adela, 18. Krautwirtówna Józefa, 19. Kubrakiewiczówna Jadwiga, 20. (Krukówna Bronisława 8|4), 21. Leidnerówna Amalia, 22. Lustig Rachela, 23. Marszałkówna Józefa, 24. Massatsówna Józefa, 25. (Nassówna Rozalia 14|5), 26. (Nassówna Zofia 18|2.), 27. Nemling Aurelia, 28. (Nowakówna Balbina 3|10), 29. Opidowiczówna Marya, 30. Pacior-ska Marya, 31. Paraszczakówna Janina, 32. Piątkiewiczówna Ja-

nina, 33. Piepesówna Róża, 34. Reibschaidówna Berta, 35. Rusinówna Stanisława, 36. Sahreiberówna Hermina, 37. Ścigalska Marya, 38. Skotnicka Marya, 39. Skotnicka Matylda, 40. Skrzewska Marya, 41. Smoterówna Janina, 42. Stachakówna Marya, 43. (Steczkowska Jadwiga 17|1), 44. Suderówna Helena, 45. Tiefenbrunnerówna Helena, 46. Trelówna Marya, 47. Trojanowska Marya, 48. Tuchowska Aniela, 49. Turkówna Jadwiga, 50. Wątrobowna Genowefa, 51. Wiśniowska Jadwiga, 52. Wrońska Marya, 53. Zającówna Aniela, 54. Zydroniówna Jadwiga. — Prywatystki: 55. Drożdżówna Franciszka, 56. Gałuszanka Marya, 57. Strzelecka Janina, 58. Płachcińska Marya, 59. Wanatowiczówna Karolina.

Klasa I. c.

1. Albrechtówna Stefania, 2. Babulówna Eugenia, 3. Baueówna Elżbieta, 4. Bigoszówna Anna, 5. (Boguszówna Janina 17|9), 6. Chłapowska Anna, 7. (Czerbakówna Irena 1|2), 8. Dudziakówna Józefa, 9. Działówna Marya, 10. Fuglówna Stanisława, 11. Goldbergerówna Marya, 12. Grabowiecka Helena, 13. Grucówna Eugenia, 14. Herbstówna Sabina, 15. Horniatkiewiczówna Melania, 16. Jabłczyńska Zofia, 17. Józefczakówna Stefania, 18. Kasprowiczówna Janina, 19. Kaucka Karolina, 20. Kolbuszówna Stanisława, 21. (Komenderzanka Stefania 11|12), 22. Korzeuiówna Czesława, 23. Kosobucka Walerya, 24. Kowalska Róża, 25. Krudowska Helena, 26. Lewandowska Zofia, 27. Martynikówna Irena, 28. Mendochówna Marya, 29. Mietelska Marya, 30. Mikusiówna Stanisława, 31. Mrozówna Michalina, 32. Musiałówna Michalina, 33. Nowicka Stanisława, 34. Oczkowska Stanisława, 35. Oczkowska Wanda, 36. Ostrowska Marya Michalina, 37. Parfanowiczówna Marya, 38. Polaczkówna Zofia, 39. Rittermanówna Eleonora, 40. Schmausówna Anna, 41. Schmidtówna Balbina, 42. Skórczyńska Janina, 43. Stolarzówna Józefa, 44. Szubińska Stanisława, 45. Szymańska Marya, 46. Teichenówna Bronisława, 47. Toroniówna Józefa, 48. (Tregerówna Alina 6|12), 49. Trybowska Helena, 50. Wałkowińska Janina, 51. Wątróbska Zofia, 52. Węgrzynówna Cecylia, 53. Wiśniowska Alicya, 54. (Wojciechowska Marya 20|9), 55. Zajączkowska Helena, 56. Żbikówna Genowefa. — Prywatystki: 57. Niedzielska Stanisława, 58. Stambergerówna Primet.

Klasa II. a.

1. (Bajorska Helena 29|4), 2. Böhmówna Helena, 3. Brennerówna Gitela, 4. Czernecka Janina, 5. Gajewska Helena, 6. Goldberg Franciszka, 7. Goldmanówna Eugenia, 8. Górkówna Agnieszka, 9. Gomółkówna Jadwiga, 10. Hellnerówna Aleksandra, 11. Ickowiczówna Aleksandra, 12. Karlińska Paulina, 13. Krasin-

ska Helena, 14. Kriegerówna Leonora, 15. Kronengoldówna Stefania, 16. Kułazanka Marya, 17. Ladzińska Zofia, 18. Lilienthalówna Helena, 19. Łazorakówna Stanisława, 20. Masłowska Zofia, 21. Michalkówna Marya, 22. Misiowówna Helena, 23. Moskalówna Marya, 24. Najdrówna Irena, 25. Obstfeldówna Mania, 26. Obraczayówna Irena, 27. Ostrowska Rozalia, 28. Pindelska Anna, 29. Rastawiecka Helena, 30. Schläfrig Zofia, 31. Schwadronówna Adela, 32. Śniegowska Stanisława, 33. Stelczykówna Marya, 34. Sternberg Róża, 35. Streerówna Janina, 36. Sukniewiczówna Elżbieta, 37. Szostkiewiczówna Janina, 38. Szulcówna Marya, 39. Tyczkówna Bronisława, 40. Urbańska Wanda, 41. Wajdówna Feliksa, 42. Weberówna Estera, 43. Wiśniowska Stanisława, 44. Zabierzańska Klementyna, 45. Żółczyńska Janina. — Prywatystki: 46. Kardasówna Helena, 47. Schermausówna Dora.

Klasa II. b.

1. Brandówna Ernestyna, 2. Bresiewiczówna Stanisława, 3. Burczykówna Marya, 4. Czwietniówna Helena, 5. Galliówna Janina, 6. Głabówna Marya, 7. Gorczycówna Janina, 8. Hochbergerówna Stefania, 9. Humpolanka Zofia, 10. Jadwińska Michalina, 11. Klaranówna Marya, 12. Klug Celina, 13. Kolbuszówna Jadwiga, 14. Kośmiderówna Stefania, 15. Kotapkówna Franciszka, 16. Lebiestówna Anna, 17. Lewandowska Marya, 18. Liebling Helena, 19. Lubańska Jadwiga, 20. Mandłówna Anna, 21. Marxenówna Józefa, 22. Neufeldówna Amalia, 23. Pankówna Karolina, 24. Piwowarska Władysława, 25. Rosnerówna Regina, 26. Sarnówna Marya, 27. Sękowska Marya, 28. Silberberg Feiweł, 29. Silbersteinówna Tumowe, 30. Skalska Zofia, 31. Stabrawówna Marya, 32. Stenzlówna Jadwiga, 33. Święchowiczówna Stefania, 34. Wojcieszówna Helena, 35. Wojakowska Antonina, 36. Wolfowiczówna Leontyna, 37. Zollmanówna Erna, 38. Żukówna Józefa.

Klasa II. c.

1. Birówna Teofila, 2. Brożkówna Janina, 3. Brzykówna Elżbieta, 4. Czernkowska Władysława, 5. Dubasówna Zofia, 6. Dudzińska Marya, 7. Fryzówna Ewa, 8. Gregorczykówna Jadw., 9. Greschlerówna Amalia, 10. Heilig Helena, 11. Herteux Zofia, 12. Horowitówna Marya, 13. Kamieniarczykówna Ewa, 14. Katterówna Adela, 15. Kowalikówna Marya, 16. Leichterówna Regina, 17. Łukiewiczówna Wanda, 18. Malecka Anna, 19. Mayrówna Marya, 20. Mikówna Zofia, 21. Nehmerówna Helena, 22. Niemców Anna, 23. Pagaczówna Hermina, 24. Rosenbaumówna Róża, 25. Rybakówna Zofia, 26. Sechtling Stanisława, 27. Sichelówna Jadwiga, 28. Sikorska Jadwiga, 29. Słomczyńska Marya, 30. Soldingerówna Eugenia, 31. (Swibówna Janina 15), 32. Szu-

mańska Stanisława, 33. Szumańska Walerya, 34. Tillesówna Rozalia, 35. Warczewska Olga, 36. Wasserteілówna Bronisława, 37. (Wędołowska Helena 11|12), 38. (Witeszczakówna Stefania 5|5), 39. Zabżówna Helena, 40. Zawadówna Zofia, 41. Zimmerlówna Zofia, 42. Żakówna Jadwiga.

IV. Kurs Abiturjentów.

Oddział A.

1. Bernacki Józef =, 2. Dr Berski Paweł, 3. Bober Antoni, 4. Brodkiewicz Tadeusz, 5. Brodkiewicz Wacław, 6. Chropacz Franciszek, 7. (Cyganik Wincenty 30|3), 8. Dąbski Ludwik, 9. (Dostych Jan = 8|2), 10. Durkacz Piotr =, 11. Gackowski Józef, 12. (Gałuszka Czesław = 8|2), 13. Grabowski Stanisław, 14. Grodzicki Zygmunt, 15. Guzik Kazimierz =, 16. Hamerski Adam, 17. Huttinger Filip, 18. Ilgner Maryan, 19. (Immerglück Władysław 8|2), 20. (Jana Stanisław = 8|2), 21. Jasiński Franc. =, 22. Karpiński Józef, 23. Keh Maks, 24. Kmiecik Czesław =, 25. Kotas Karol, 26. Kowal Józef, 27. Krzymuski Kazimierz, 28. Dr Lustbader Ludwik =, 29. Łapczyński Franciszek, 30. (Malczewski Rafał 8|2), 31. Męciński Józef, 32. Medveczky Stanisław, 33. Młynarski Stanisław, 34. Niwicki Zdzisław, 35. Nowacki Franciszek =, 36. Obr Franciszek, 37. (Ogniewski Kazimierz 20|2), 38. Orzechowski Walenty §, 39. Pastuszka Henryk, 40. Pauli Edward =, 41. Perlberger Bruno, 42. Piorunowski Mieczysław =, 43. (Hr. Plater-Zyberk Jan 16|3), 44. (Hr. Potocki Stanisław 16|2), 45. Procner Stefan, 46. Przanowski Karol, 47. Reiner Jan, 48. Rozsypal Karol =, 49. (Sadecki Wojciech = 2|1), 50. (Seiden Szaja 6|12), 51. Siodłowski Seweryn, 52. (Skoczyński Michał 28|1), 53. Smreczyński Stanisław, 54. Sroka Emilian, 55. (Stecków Julian 16|1), 56. (Stopyra Piotr = 28|2), 57. Świrad Józef, 58. Was Piotr =, 59. (Woelfle Władysław = 8|2), 60. Wysocki Mieczysław =, 61. (Zajac Stanisław 8|2), 62. Zieliński Józef =, 63. (Ziembowicz Stanisław 8|2).

Oddział B.

1. Bartosik Aleksander =, 2. Biały Jan =, 3. Bieroński Kazimierz, 4. Czarnek Maryan, 5. (Czerwiński Edward 15|1), 6. Czwiertnia Karol, 7. Drzewicki Wiktor =, 8. Dr Dziama Jan, 9. Figwer Stanisław, 10. Gajewski Wiktor, 11. Godek Aleksander =, 12. Golke Józef, 13. Gondek Czesław, 14. Górniewicz Zenon =, 15. (Grzanowski Tadeusz 8|2), 16. Gwiazdomorski Jan, 17. (Jarosz Piotr 1|5), 18. (Jelonek Franciszek 8|2), 19. Juszczyk Józef, 20. Karolewski Witalis, 21. Dr Kawa Władysław, 22. Kikiewicz Józef, 23. Dr Klusek Stanisław =, 24. Kolbek Mar. =, 25. Krawiecki Jan, 26. Kuć Tomasz =, 27. (Liszka Franciszek

= 1|4), 28. Loebenstein Feliks, 29. (Łaskiewicz Stanisław 15|1), 30. Łazarz Józef, 31. Massar Wilhelm, 32. Morawski Tadeusz, 33. Muchowicz Antoni, 34. Müller Alfred, 35. Dr Münnich Izidor, 36. Papuszka Rudolf =, 37. Paweła Ludwik, 38. Pawlikowski Adolf S, 39. Pawłowski Jan, 40. Piętniewicz Stanisław =, 41. Rudner Karol =, 42. (Rybczyński Władysław 16|1), 43. (Seifert Mieczysław 28|1), 44. (Semelka Stanisław 8|2), 45. Selwa Kazimierz, 46. Siemianowski Tadeusz, 47. (Sławikowski Józef 15|4), 48. Sołtys Stanisław, 49. (Spalke Maryan 9|10), 50. Sowa Karol, 51. (Strasik Franciszek 9|2), 52. Śięcicki Franciszek =, 53. Dr Szawleski Stanisław, 54. Szczurowski Stanisław, 55. Szaro Wojciech =, 56. (Szubert Mieczysław 8|2), 57. Szymanowski Michał, 58. Składziej Wincenty, 59. (Truszkowski Roman = 15|4), 60. Ulatowski Leon =, 61. Zanker Kalman =, 62. Zawisza Bolesław =, 63. Zieliński Michał.

V. Kurs Absolwentek szkół średnich, seminariów nauczycielskich, liceów itp.

1. Antoniewiczówna Irena, 2. Bielańska Marya, 3. Bobrzecka Marya, 4. Bocheńska Jadwiga, 5. Brożynówna Marya, 6. Burghardówna Stefania, 7. Chmurzanka Jadwiga, 8. Choróbska Marya, 9. Dembiczakówna Józefa, 10. Dorozińska Janina, 11. Fedakówna Marya, 12. Fortnerówna Anna, 13. Gesing Wilhelmina, 14. Goldberg Sara, 15. Grabkowska Irena, 16. Griffłówna Róża, 17. Gronnerówna Rozalia, 18. Horakówna Marya, 19. Hartmanówna Anna, 20. Jasieńska Marya, 21. Juchnowiczówna Irena Zofia, 22. Juchnowiczówna Irena, 23. Jurkiewiczówna Kazimiera, 24. Kalksteinówna Wanda, 25. Knöblówna Józefa, 26. (Kremierówna Zofia 20|3), 27. Kucharska Zofia, 28. Langenfeldówna Janina, 29. Machaufówna Irena, 30. Majewska Zofia, 31. Maniecka Marya, 32. Matuszyńska Zofia, 33. Mareschówna Marya, 34. Metzgerówna Marya, 35. Michnikówna Janina, 36. Mochnacka Marya, 37. Morawska Helena, 38. Nieciówna Mieczysława, 39. Dr fil. Nieciówna Wanda, 40. Nowotna Anna, 41. Ostoyska Marya, 42. Paleolog Idalia, 43. Parczyńska Amalia, 44. Pelczarówna Zofia, 45. Piątkowska Anna, 46. Rachalewska Wanda, 47. Rivo Zofia, 48. Roblówna Stefania, 49. Schreiberówna Augustyna, 50. Serafinówna Zofia, 51. Siemieńska Marya, 52. Sonnenscheinówna Marya, 53. Sosnowska Marya, 54. Strońska Jadwiga, 55. (Świątkówna Marya 1|10), 56. Szelowska Stefania, 57. Szlapakówna Helena, 58. Szczurowska Janina, 59. (Topolnicka Helena 28|1), 60. Troskiewiczówna Wanda, 61. Trzaskowska Helena, 62. Warmuzkowa Teresa, 63. Włodarczykówna Irena, 64. (Zadęcka Anna 19|11), 65. Zimmerlówna Stefania.

VI. Uzupełniająca szkoła handlowa.

Klasa I.

1. Dubiel Stefan, 2. Górecki Mieczysław, 3. (Kawecki Eugeniusz 16|3), 5. (Korytowski Włodzimierz 3|10), 6. (Kozub Maryan 19|9), 7. Muniak Władysław, 8. Oświęcimski Michał, 9. Pabis Leopold, 10. Pindel Józef, 11. Plata Józef, 12. (Rój Edmund 4|3), 13. Schmager Wilhelm, 14. Schorsch Wilhelm, 15. Stasiak Stefan 16|3), 16. (Stawowczyk Tadeusz 8|10), 17. Święs Józef, 18. Szyneł Józef, 19. Żmurkiewicz Włodzimierz.

Klasa II.

1. Augustowski Włodzimierz, 2. Bajorski Tadeusz, 3. Cammra Alfons, 4. Elgiet Karol §, 5. Grabowski Jan §, 6. Guzik Antoni, 7. Iwelski Stefan, 8. Jasiński Zygmunt, 9. Ładziński Bronisław, 10. (Lany Stanisław 19|10), 11. Marszałik Karol, 12. Maruńczak Michał, 13. Nowakowski Franciszek, 14. Pepiński Kazimierz §, 15. Piela Jan, 16. Puskarczyk Włodzimierz, 17. Ruppiewski Juliusz §, 18. Smaluch Jan, 19. (Stawowczyk Edward 12|10), 20. Szydłowski Maryan, 21. Tapper Jan, 22. Zabłotny Adam.

Klasa III.

1. Fajkosz Erwin §, 2. Gałczyk Henryk, § 3. (Pawlik Mieczysław 1|4), 4. Winter Eugeniusz.

VII. Wieczorny kurs handlowy.

Oddział A. (dla dorosłych, mężczyzn i kobiet).

1. Albinówna Elżbieta, 2. Banasińska Józefa, 3. (Bandur Wacław 14|1), 4. Batkówna Stefania, 5. Bębenkówna Kazimiera, 6. (Bernstein Juliusz 14|1), 7. Bogucka Albina, 8. (Bojakowska Władysława 1|12), 9. (Buchsbaum Getzel 14|1), 10. Buczyńska Natalia, 11. Chmurzanka Janina, 12. Chmurzanka Zofia, 13. Dahlke Henryka, 14. (Dubiel Wojciech = 1|2), 15. (Fiałkowska Stanisława 14|1), 16. Foltńska Leokadya, 17. Godlewski Mieczysław, 18. (Gołąb Władysław = 14|1), 19. Grzybowski Tomasz, 20. Haberkowski Antoni, 21. Hermann Zelman, 22. Homolaczówna Władysława, 23. Jakliczówna Anna, 24. Kaczorowska Kazimiera, 25. Kałuski Józef =, 26. (Kirschówna Zofia 1|11), 27. Kramarska Zofia, 28. Kucharska Otylia, 29. Kuzarówna Marya, 30. Lasocka Helena, 31. Limanowska Marya, 32. (Machauf Herman 13|1), 33. Maciejewski Roman, 34. (Majewski Zenon = 14|1), 35. Maśnica Stanisław =, 36. (Mikulska Marya 14|1), 37. (Nocoń Antoni 1|12), 38. Olech Mikołaj =, 39. Orzelski Maryan =, 40. Paulowa Felicya, 41. (Pleszowski Maurycy 14|1), 42. (Rosenzweig Stefania 14|1), 43. Rossowski Maryan, 44. Rutka Leon, 45. Rzepowa Sta-

nisiława, 46. (Siara Józef 1|11), 47. Słowikówna Eugenia, 48. Szczerski Franciszek, 49. Szeferówna Ema, 50. Szotówna Jadwiga, 51. Szuba Józef =, 52. (Szumański Józef = 1|2), 53. Talowska Henryka, 54. Thor Józef, 55. Tyka Jan, 56. Wajdziński Wiktor, 57. Walas Antoni =, 58. Wróblewski Kazimierz, 59. (Zadęcka Elżbieta 1|2), 60. Zawadilówna Helena, 61. Ziółkowicz Franciszek.

Oddział B. (dla absolwentek ŻSH.).

1. Beckerówna Emilia, 2. Bergerówna Gustawa, 3. Bigajówna Zofia, 4. (Bornsteinówna Bronisława), 5. Boczkowska Marya), 6. Bularzówna Helena, 7. Czajkowska Janina, 8. (Czekajska Stanisława), 9. Ehrlichówna Leonia, 10. Halpernówna Berta, 11. (Ippoldtówna Marya), 14. Kowalska Matylda, 15. (Kulkówna Helena), 16. (Lewkowiczówna Leonora), 17. Martinkówna Helena, 18. Niklasówna Zofia, 19. Nowińska Janina, 20. Piszczkówna Zofia, 21. Prusówna Eugenia, 22. Rusinówna Zofia, 23. (Seidenówna Gizela), 24. Seyrlhuberówna Melania, 25. (Spirówna Rozalia), 26. Staichówna Anna, 27. (Waszkiewiczówna Aniela), 28. Wawrzecka Helena, 29. (Wennerówna Elżbieta), 30. Wolfowiczówna Rozalia).

Oddział C. (dla oficerów).

1. Anczyc Władysław =, 2. Arnstein Apolinary =, 3. Bochenek Włodzimierz =, 4. Bojcun Władysław =, 5. Goldberger Leopold =, 6. (Heilmann Adam), 7. Laub Feliks =, 8. (Madyda Franciszek), 9. (Matuszewski Kazimierz), 10. (Marfiak Tadeusz), 11. Metzger Adam, 12. Offen Abraham, 13. Schneider Jakób, 14. Stadnicki Medard, 15. Truskolaski Maryan, 16. Truszkowski Marceli, 17. (Zajączkowski Czesław).

VIII. Kursy handlowe dla inwalidów wojennych.

Kurs przygotowawczy,

1. (Abraham Izidor), 2. Adamski Jakób, 3. Becker Markus, 4. (Beer Benjamin), 5. (Bernat Wawrzyniec), 6. Chudzik Ludwik, 7. Długoszowski Jan, 8. (Dorotycz Andrzej), 9. (Dutkiewicz Adam), 10. (Freitag Herman), 11. Gawa Jan, 12. Heumann Szaja, 13. Kąkolnicki Zdzisław, 14. Kuśnierz Jan, 15. Lorek Józef, 16. Lukas Adam, 17. Łobodziński Jan, 18. (Mielnik Stanisław), 19. Pietras Jan, 20. Szaliński Stefan, 21. (Schildhaus Herman), 22. (Więckowicz Karol), 23. (Woźniak Antoni), 24. (Wrona Roman).

IV. Kurs handlowy.

1. Bojeczko Stefan, 2. Cegielski Jan, 3. (Czakula Stanisław), 4. Czank Antoni, 5. Czarnokoński Jan, 6. Dominikow Hilary, 7.

Dubiel Jan, 8. (Gązda Jan), 9. Gajoszek Wincenty, 10. Gyurkovich Seweryn, 11. Hordyński Adolf, 12. Humeniuk Michał, 13. Ilczyszyn Mikołaj, 14. Jaworski Antoni, 15. (Kamiński Waleryan), 16. Kij Józef, 17. Kołtun Jan, 18. Koryczan Władysław, 19. Kruzelnicki Mikołaj, 20. Martynowicz Jan, 21. (Müller Jakób), 22. 23. Osuchowski Władysław, 24. Ożóg Jan, 25. Palczewski Józef, 26. Paleta Franciszek, 27. Pankowicz Antoni, 28. (Pasula Stanisław), 29. Piątkiewicz Wojciech, 30. Puhacz Piotr, 31. Samulski Mieczysław, 32. Sieradziński Henryk, 33. Siostrzonek Franciszek, 34. Świątkowski Adam, 35. (Świczar Jan), 36. Szarkowski Włodzimierz, 37. Tatar Władysław, 38. Urbaniec Jan, 39. Wąsowicz Edward, 40. Wójtowicz Bolesław.

V. Kurs handlowy.

1. Adamski Jakób, 2. Augustyn Zygmunt, 3. Beer Benjamin, 4. Chudzik Ludwik, 5. Długoszewski Jan, 6. Dubis Kazimierz, 7. (Dutkiewicz Adam), 8. Gawa Jan, 9. Gryglewski Romuald, 10. Heumann Szaja, 11. (Humeniuk Michał), 12. (Kącki Zygmunt), 13. Kadula Józef, 14. Kąkolewski Zdzisław, 15. Kilar Tomasz, 16. Kleinmann Emil, 17. Korona Jan, 18. (Krajewski Stanisław), 19. Krzanowski Józef, 20. Kuśnierz Jan, 21. Łobodziński Jan, 22. Matula Filip, 23. Nowak Bronisław, 24. (Paleta Franciszek), 25. Palonek Jakób, 26. (Pietras Jan), 27. Plety Franciszek, 28. Siwiec Michał, 29. Śliwa Józef, 30. Szaliński Stefan, 31. Szydłowski Józef, 32. (Tumidajewicz Franciszek), 33. Woźniak Antoni, 34. Ząbek Jan.

Ogłoszenie

o wpisach na rok szkolny 1918/1919.

1). Warunki przyjęcia:

1) Do czteroklasowej Akademii: ukończonych 14 lat i ukończona 4 klasa szkoły średniej z co najmniej dostatecznymi postępami ze wszystkich przedmiotów wzgl. ukończona szkoła wydziałowa z co najmniej dobrymi postępami ze wszystkich przedmiotów. Uczniowie ze szkoły wydziałowej składają egzamin wstępny z języka polskiego, rachunków i algebry.

2. Do szkoły dwuklasowej męskiej: ukończonych lat 14 i ukończona trzecia klasa szkoły średniej lub wydziałowej.

3. Do szkoły dwuklasowej żeńskiej: ukończonych lat 14 i ukończona co najmniej trzecia klasa szkoły wydziałowej z co najmniej dobrymi postępami ze wszystkich przedmiotów. (W ra-

zie wolnego jeszcze miejsca można do szkół dwuklasowych użyć przyjęcie na podstawie egzaminu wstępnego, obejmującego materiał naukowy, przepisany dla trzeciej klasy wydziałowej).

4) Na kurs Abiturjentów: egzamin dojrzałości w gimnazjum, gimnazjum realnem lub szkole realnej.

5) Na kurs Absolwentek egzamin dojrzałości w gimnazjum, gimnazjum realnem, liceum, seminaryum nauczycielskiem itp.

6) Na kurs wieczorny: ukończony 17 rok i wykształcenie przynajmniej w zakresie 6 letniej nauki w szkole ludowej.

Do szkoły uzupełniającej przyjmuje się tylko praktykantów miejscowych kupców.

2) Opłaty szkolne :

1) Wpisowe do Akademii oraz szkół dwuklasowych i na kursy Abiturjentów i Absolwentek wynosi 10 K. Uczniowie i uczennice Akademii i szkół dwuklasowych składają ponadto 2 K na zbiory naukowe.

2) Czesne wynosi rocznie: w Akademii i męskiej szkole dwuklasowej 40 K, na kursie Abiturjentów 350 K, na kursie Absolwentek 300 K, w Żeńskiej szkole dwuklasowej 200 K. Na kursie wieczornym wysokość czesnego zależy od ilości godzin wykładowych, co najmniej jednak po 15 K od jednej godziny tygodniowej nauki za cały kurs.

3) Wpisy :

przedwakacyjne odbyły się w dniach 17. do 20. czerwca, powakacyjne odbędą się w lokalu dyrekcji Szewska 4. od dnia 31. sierpnia do 4 września od 10 — 12. (W żeńskiej szkole dwuklasowej są już wszystkie wolne miejsca zajęte i dyrekcya do tej szkoły więcej uczennic do kl. I. przyjąć nie może).

Egzamina poprawcze i uzupełniające odbędą się w dniach 4 i 5 września, egzamina wstępne do klasy I. dnia 5 września.

Wpisy do szkoły uzupełniającej i na kurs wieczorny odbędą się od 12 do 16 września 1918.

Nabożeństwo wstępne odprawi się dnia 6 września 1918.

W Krakowie, dnia 14. lipca 1918.

Uwaga: Do nabycia w Dyrekcji są następujące broszurki: Ustrój Akademii handlowej w Krakowie i połączonych z nią szkół i kursów, oraz osobno plany naukowe 4-klasowej akademii, szkół dwuklasowych, kursu abiturjentów i absolwentek.

